БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 41 (19.417). ● 1986 йил 18 февраль, сешанба ● Баҳоси 3 тийин.

● СЪЕЗДГА МУНОСИБ МЕҲНАТ СОВҒАСИ БИЛАН ПЕШВОЗ ЧИҚАМИЗ

● БАЙРОҚДОР КОЛЛЕКТИВЛАР ИБРАТИ ЮКСАК МАРРАЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

● ХАЛҚ ИШОНЧИ ЯНГИ ПАРВОЗЛАРГА ДАЪВАТ ЭТАДИ

● КЎКЛАМГИ ДАЛА ИШЛАРИГА ҲОЗИРДАН ШАЙЛАНАЙЛИК

РАҲБАРНИНГ ШАХСИЙ МАСЪУЛИЯТИ

Ҳеч бир иш ўз-ўзидан амалга ошмайди. Бирор вазифа ўзича бажарилиб қолмайди. Гап фақат вазифани тўғри қўя билишдагина эмас, балки буларни бажариш учун курашга одамларни сафарбар этишда, техника воситаларини, моддий ресурсларни тўла ишга солишда. Шу боисдан раҳбарнинг маънавий-сиёсий етуклиги, ақл-заковати, билими, салоҳияти, малакасига бугун алоҳида талаблар қўйилмоқда.

КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси, таклиф этилаётган ўзгартишлар билан партия Устави лойиҳаларида социал-иқтисодий тараққиётнинг ҳозирги босқичида бошқарув ходимларига қўйилаётган талаблар муфассал таърифлаб берилди. Партия Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумида раҳбарларнинг масъулияти алоҳида таъкидланиб, «мақтовлар ва лаганбардорлик, ишнинг моҳиятини умумий гаплар билан яширишга уриниш, камчиликлар учун ҳамма айбни объектив вазият ёки маҳкамачилик чалкашликларига тўнкаш ҳоллари»га барҳам бериш лозимлиги кўрсатиб ўтилди. Ҳозирги даврнинг раҳбар ходим олдига қўяётган бош шиори — сўз ва иш бирлиги, ташаббус ва масъулият, ўзига ва бошқаларга нисбатан бирдек талабчанликдир.

Эндиликда оддий ижрочиликнинг ўзи етарли эмас. Билимдонлик, янгиликни сеза билиш, дадиллик ва масъулиятни зиммасига олишга тайёр туриш, хўжаликни бошқаришнинг сиёсий моҳиятини ҳамиша назарда тутиш катта аҳамият касб этмоқда. «Иш услубини ремонт қилиш учун тўхтаб туришга вақтимиз йўқ, — деб таъкидланди Ўзбекистон Компартияси XXI съездида, — ҳамма ишни йўл-йўлакай қилишга тўғри келмоқда. Биз бутун мамлакат билан бирга шахдам одим ташлаб боришимиз, партиянинг экономикани юксалтириш, уни интенсивлашдан иборат умумий йўлини рўёбга чиқаришимиз лозим».

Тараққиёт суръатлари жадал тус олиб бораётир. Экономикани интенсивлаш йўлига ўтказиш учун барча чоралар кўриляпти. Бинобарин, бутун-бутун тармоқларни, катта-кичик коллективларни бошқариш вазифаси юкланган ходимларнинг шахсий масъулияти ғоят ошмоқда. Улар, энг аввало, давр руҳини, янгиликни вақтида илғаб ола билишлари лозим. Муҳими, янгича ишлай олиш малакасини тинмай орттириб боришда. Бошқарувнинг замонавий методларини мукаммал эгаллаб бориш, янгича услубда раҳбарлик қилишни ўрганиш — бошқарув аппарати ходимларининг актуал вазифаларидир.

Афсуски, бир қатор область, шаҳар ва районларнинг партия комитетлари раҳбар ходимларга талабчанликни бирмунча бўшаштириб қўймоқдалар. Уларнинг ишидаги нуқсонлар большевикча принципиаллик билан баҳоланмаётир. Партия комитетлари раҳбарларда ўз бурчларига нисбатан масъулият ҳиссини кучайтириш масалалари билан ҳамиша ҳам мунтазам шуғулланаётганлари йўқ.

Урганч районидаги Чапаев номли колхоз бир неча йил пахта, сут, гўшт, тухум тайёрлаш планини бажармади. Колхоз раиси С. Сотипов илғор агротехникани жорий этиш тўғрисида ғамхўрлик қилмади. Ўзибўларчилик кайфияти устун келди. Бир хил шароитда яхши натижаларга эришаётган бригадаларнинг тажрибаси оммалаштирилмади.

Жиззах қурилиш бирлашмасида ҳам узоқ йиллар жиддий нуқсонлар юз бериб келди. Бирлашма бош директори Л. Терман қурилиш майдонларида ишни тўғри ташкил этиш ўрнига кўзбўямачиликни, қўшиб ёзишни авж олдирди. Бу ҳақда сўз очган ходимлар ёмон отлиқ қилинди. Бирлашма партия комитети софдил, принципиал коммунистларни қўллаб-қувватламади. Аксинча, маънавий қашшоқ, нопок раҳбарни ҳимоя қилди. Натижада давлат бир неча миллион сўм зарар кўрди.

Министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари зиммасига алоҳида масъулият юклатилгандир. Улар тармоқ истиқболини аниқ кўра билишлари, ҳар бир корхонада, коллективда пухта тартиб-интизом ўрнатишлари лозим. Афсуски, Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат, Қурилиш, Озиқ-овқат саноати министрликларининг масъул ходимлари фан-техника тараққиёти ютуқларини тармоқда кенг жорий этиш, ишлаб чиқаришни интенсивлаштириш омилларидан самарали фойдаланмаётирлар.

Ўзбекистон Компартияси XXI съездида уқтирилдики, раҳбар ходим мақтанчоқликдан, дабдабабозликдан холи бўлиши керак. Хушомадга мойиллик ҳеч қачон обрў-эътибор келтирмайди. Бундай ходимлар ўзлари бошқараётган участкада ишнинг муваффақиятини асло таъминлай олмайдилар. Камтарлик, одамийлик, ҳалоллик — раҳбар маънавий қудратининг асосидир.

Сўз ва ишнинг уйғунлиги — муваффақият гарови. Ваъдабозлик, қабул қилинган қарорларни тез орада унутиб юбориш раҳбар обрўсига жиддий путур етказади, одамлардаги ишончни, ташаббускорликни сўндиради.

Партия комитетлари давр талабларига биноан раҳбар ходимларга талабчанликни ошириб боришлари керак. Уларнинг ҳисоботларини тинглаш ва муҳокама қилиш — муҳим тарбиявий ишдир.

Кейинги пайтларда бошқарувнинг турли бўғинларига кўплаб ёш, иқтидорли кадрлар келди. Раҳбар ходимларнинг сифат составида жиддий ижобий ўзгаришлар рўй берди. Партия комитетлари уларга ортиқча васийлик қилмасдан, балки аксинча, кўпроқ мустақиллик беришлари, улар ўз кучларига ишонч ҳосил қилиб олишларида ёрдам кўрсатишлари керак. Ҳар бир раҳбар ходим бошқарувнинг замонавий методлари ва воситаларини мукаммал эгаллай бориб, одамлар билан кун сайин жонли, амалий иш олиб бориш малакасини орттириши лозим. Қўшиб ёзишлар, ўғрилик, порахўрликка қарши кун сайин большевикча қатъият билан курашмоқ даркор. Ишнинг ҳақиқий аҳволини танқидий баҳолаш, ютуқларни ҳам, камчиликларни ҳам чуқур таҳлил этиш олға боришни таъминловчи оқилона ечимларни излаб топиш имконини беради.

Раҳбарнинг шахсига, унинг сиёсий етуклиги ва ишчанлик даражасига ҳозирда алоҳида талаблар қўйилмоқда. У топширилган ишнинг оқибати учун тўлиқ даражада жавоб бериши, одамлар билан тўғри муносабат ўрнатиши, шахсий ибрат кучи билан уларни янада унумли ва сифатли меҳнат қилишга рағбатлантириши керак. Тор маҳкамачилик, маҳаллийчилик кайфияти замонавий раҳбарга ётдир. Ишда коллегиаллик муваффақиятнинг синалган омили эканлигини асло унутмаслик лозим. Хўжаликни тежамли, самарали юритиш, меҳнаткашларни мавжуд резерв ва имкониятларни тўла ҳаракатга келтиришга рағбатлантириш айниқса муҳим.

Ҳар бир иш жойида пухта интизом ўрнатиш, тартибни мустаҳкамлаш — раҳбарнинг бурчидир. Партия, касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотлари сиёсий-тарбиявий ишларини узлуксиз олиб боришлари, тежамкорлик, кам сарф билан кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун мусобақани кенг қулоч ёйдиришлари даркор. Шуни асло эътибордан қочирмаслик керакки, меҳнат коллективидаги соғлом маънавий-психологик муҳит, камчиликларга муросасизлик вазиятини вужудга келтириш кўп жиҳатдан раҳбарнинг партиявий позициясига, ўзига ва қўл остидагиларга бирдек талабчанлигига, жамоат ташкилотларига таянишига боғлиқ.

Ўн иккинчи беш йиллик шахдам одимламоқда. Шубҳа йўқки, бошқарувнинг барча бўғинларида раҳбар ходимларнинг ўз бурчига партиявий масъулият билан ёндашиши, қўйилган вазифаларни бажаришдаги ташаббускорлиги социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришда, меҳнаткашларни план ва мажбуриятларни бажаришга сафарбар этишда муҳим омил бўлаверади.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ҲАР КУН-ЗАРБДОР

ТЕЖАЛГАН РЕСУРСЛАР ҲИСОБИГА

Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг «Қалмоққир» конида ишлайдиган Е. Баранцев бошчилигидаги комплекс бригада йил бошида съезд кунлари тежалган ресурслар ҳисобига ишлаш мажбуриятини олган эди. Кончилар ўз сўзларининг устидан чиқмоқдалар: ҳозиргача тежалган ёнилғи ва бошқа ресурслар бир ҳафта ишлашга етади.

Бригада коллективи комбинатда биринчилар қатори ягона наряд асосида ишлашга ўтди. Кон устини очиш ишларини жадаллаштириш лозим бўлиб қолганида, экскаваторчилар, шунингдек карьердан тоғ жинси ортилган вагонларни ташиб кетадиган темир йўлчилар бир ёқадан бош чиқариб уюшдилар. Агар тоғ ёнбағирлари бўйлаб бир неча ўн километрга чўзилиб кетган иш участкасини «корхона» деб тасаввур этсак, унга битта бригадир раҳбарлик қилмоқда. Бригада коллективининг мақсади ягона бўлгани учун бир-бирига мадад бериб ишлашмоқда. Пировард натижанинг яхши бўлиши учун ҳаракат қилишмоқда. Шу тариқа Баранцев бригадаси съезд очиладиган кунгача квартал планини бажаришга қарор қилди.

(ЎзТАГ).

ЭЛЕВАТОРНИНГ БИРИНЧИ НАВБАТИ

Ўзбекистон пойтахти ва Тошкент областидаги қурувчиларга бундан буён цемент бир маромда етказиб берилади. Тошкентдаги цемент элеватори биринчи навбатининг ишга туширилиши бунинг омили бўлади. Таъминотчилар ҳар йили Тошкент ва пойтахт области қурилишларига 2 миллион тоннадан ортиқ цемент юборадилар.

Республикада биринчи цемент элеваторининг ишга туширилишидан ҳар йили 5 миллион сўмдан кўпроқ иқтисодий самара олинади. Агар элеватор қурилиши «туя гўшт еб» чўзилиб кетмаганида, шундай самарага барвақтроқ эришиш мумкин бўлур эди.

Элеватор ишлатиш учун қабул қилинди. 4 минг тонна цементни асрашга мўлжалланган «банкалар» — идишлар тўлдирилди. Республика Госснабида маълум қилишларича, йил охиригача яна иккита ана шундай комплекс ишга солинади, элеваторнинг сиғими уч баравар ошади.

(ЎзТАГ).

МАВСУМГА ҲОЗИРЛИК

Косонсой районидаги Ё. Худойбердиев номли совхозда шудгордан чиққан майдонларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, озиқлантириш, уват четларини юмшатиш ишлари қизитиб юборилди. Унумдорлиги паст ерларни ўғитлантиришга айниқса катта аҳамият берилмоқда. Шу кунгача бу ерда далаларга 5286 тонна маҳаллий ўғит ташиб чиқарилди.

А. НУРИТДИНОВ.
Наманган.

• Замондошимиз

Тахтакўпир районидаги «Тахтакўпир» совхозининг Кенимбике Мамбетуллаева бошлиқ шоличилик бригадаси аъзолари кўкламги дала ишларига тайёрликлари ҳақида рапорт бердилар. Бу ерда барча майдонлар ўз вақтида ўғитланиб, шудгор қилиб қўйилган. Экиш кампанияси пайтида ишлатиладиган техника воситаларининг ҳаммаси сифатли ремонтдан чиқарилди.

Ана шу тадбирларнинг тез ва соз адо этилишида бригада бошлиғининг муносиб ҳиссаси бор. К. Мамбетуллаева йигирма йилдирки, далада ишлайди.

НАМУНА КУЧИ

Кейинги беш йилдан бери бригада бошлиғи. Илгари пахта эккан бўлса, ҳозир шоли ўстирмоқда. Шу давр мобайнида у ерга меҳр қўйди, ҳалол, виждонан ишлаган кишидан замин саховатини аямаслигига ишонч ҳосил қилди. Касбдошларига меҳнатда, жамоат ишларида шахсий ибрат кўрсатди. Натижада коллективда ўзаро ишонч, ҳамкорлик, аҳиллик, ишчанлик муҳити қарор топди. Ҳамманинг бирдай омилкорлик билан иш юритиши туфайли бригада аъзолари қатор йиллардан бери йиллик план ва социалистик мажбуриятларини адо этиб, мўл, таннархи арзон маҳсулот етиштириб келмоқдалар.

Бригада аъзолари съездлар йилини ҳам зафарлар йилига айлантиришни кўзлашаётир. Улар бу йил 130 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнер шоли етиштириш мажбуриятини олишган. Бу планда белгиланганидан 7 центнер, ўтган йилги кўрсаткичдан 2,5 центнер кўпдир.

Иккинчи ва учинчи даража Меҳнат Шуҳрати орденлари кавалери К. Мамбетуллаевага автоном республика коммунистлари юксак ишонч билдириб, КПСС XXVII съездига делегат қилиб сайлашди.

Суратда: К. Мамбетуллаева хўжалик ветеранлари даврасида.

Б. ЮСУПОВ ва И. ЕЛЕУСИНОВ фотоси

(ЎзТАГ).

УНУМДОРЛИК ОРТАДИ

Ленин орденли бирлашмамиз коллективи КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдирмоқда. Ўн биринчи беш йилликда планга қўшимча 1 миллиард кубометр табиий газ, қарийб 6 минг тонна нефть қазиб чиқарилди. Бригадамиз коллективи эса беш йиллик планини 1985 йилнинг 7 августида, якунловчи йил планини эса 24 ноябрда бажарди. Бу давр ичида халқ хўжалигига 154 минг тонна нефть етказиб берилди. Партиямиз съезди шарафига эълон қилинган зарбдор ўн кунликларнинг сўнгги ўн кунлигини планга қўшимча минг тонна нефть қазиб чиқариш билан якунламоқчимиз.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Тюмень ва Томск областлари партия хўжалик активи йиғилишида сўзлаган нутқида таъкидланганидек, энди «олтин фавворалар» даври тугади. Буни Газли мисолида ҳам кўриш мумкин. Кондаги бойликлар анча камайиб, олдингидек юқори босим сезилмаяпти. Ёнилғини қазиб олишни камайтирмаслик учун коллективимиз бир қатор ташкилий-техникавий тадбирлар комплексини амалга оширяпти. Тўртинчи газ қисув компрессор станциясининг ишга туширилгани, бошқа бир қанча иншоотлардаги агрегатлар алмаштирилгани конда юқори иш маромини таъминламоқда.

Бироқ Газлида ҳам ер ости бойликлари битмас-туганмас эмас. Шундай шароитда кейинги ўн йилда икки марта ер силкиниши оқибатида вайрон бўлган шаҳарни қайта тиклаш учун давлатимиз озмунча маблағ сарфлагани йўқ. Кейинги икки йил ичида Газли умуман қайта тикланди. Барча қулайликларга эга бўлган мингдан зиёд бир қаватли квартиралар, мактаблар, болалар боғчалари, маданий-маиший объектлар барпо қилинди. Бундай ғамхўрлик учун партия ва ҳукуматимиздан миннатдормиз.

Ҳозир газлиликларни бошқа бир муаммо қизиқтирмоқда: шундай катта шаҳар келгусида кондаги газ запаслари камайиб қолиши натижасида бўшаб қолмасмикан? Коммунист ишчининг ҳамма нарсага даҳлдорлик туйғуси мени шу тўғрида ўйлашга мажбур қилмоқда. Мен ана шуларни назарда тутган ҳолда ўн иккинчи беш йилликда областнинг шимоли-жанубий қисмида янги конларни ўзлаштириш ишини жадаллаштириш лозим, деб ҳисоблайман.

Республика Компартияси XXI съезди ўз ишини тугаллагач, кўп ўтмай бирлашма коммунистларининг очиқ партия йиғилиши ўтди. Унда съезд қарорлари асосида бирлашма коллективининг ўн иккинчи беш йилликдаги вазифалари атрофлича муҳокама қилинди. Съездда газ қазиб чиқаришдаги қолоқлик ҳақли тарзда танқид этилди. Биз ана шундан тегишли хулоса чиқариб олиб, ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш имконини берадиган барча мавжуд резервларни чуқур таҳлил этдик. Йиғилишда ташкилий-техникавий, сиёсий-тарбиявий ишларнинг комплекс плани ишлаб чиқилди. Бирлашма меҳнат аҳли янги беш йилликда 22 миллиард кубометр табиий газ, 77 минг тонна нефть қазиб чиқариш, 130,6 миллион сўмлик энергияни реализация қилиш мажбуриятини олди.

Газли меҳнаткашлари КПСС XXVII съезди белгилаб берадиган мамлакатни социал ва иқтисодий ривожлантириш программасини изчил амалга ошириш, зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларни ошириб бажариш учун бутун куч-ғайратларини сарфлайдилар.

А. БОМУРОДОВ,
«Газлинефтедобича» ишлаб чиқариш бирлашмаси оператори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

«Саодат» журнали—60 ёшда

«Саодат» журналининг биринчи сони чиққанига 60 йил тўлди. Бу журнал хотин-қизларни коммунистик руҳда тарбиялашда, уларни хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини ҳал қилишга сафарбар этишда, совет турмуш тарзини, янги маросимлар ва урф-одатларни пропаганда қилишда республика партия ташкилотининг жанговар ёрдамчисидир. Шу йиллар давомида журнал кенг журналхонлар ҳурматига сазовор бўлди, унинг тиражи 900 минг нусхадан ортиб кетди.

17 февраль куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали мажлисда шу ҳақда гапирилди. «Саодат» журналининг бош редактори Ҳ. Худойбердиева ва сўзга чиққан бошқа нотиқлар журнал кўплаб хотин-қизлар учун самимий дўст, устоз ва мураббий бўлиб қолганлигини таъкидладилар. Унинг саҳифалари орқали Совет Шарқининг озодликка чиққан хотин-қизлари — ўлкада революцион ўзгартишлар коммунистик қурилишнинг актив қатнашчиларининг ёрқин йўлини қадам-бақадам кузатиш мумкин. «Саодат» ишлаб чиқаришнинг турли соҳаларида хотин-қизлар қўлга киритаётган ютуқлар, уларнинг ижтимоий ва давлат фаолияти, Ватан маданиятини юксалтиришга қўшаётган ҳиссаси, ўсиб келаётган авлодни тарбиялашдаги катта роли ҳақида ҳикоя қилиб, ўша шонли йилномани давом эттирмоқда.

КПСС XXVII съезди арафасида журнал саҳифаларида партиянинг программ ҳужжатларини муҳокама қилиш қизғин тус олди, бу муҳокамада республика хотин-қизлари актив иштирок этмоқдалар. Улар ленинчи партия тинчликсевар ташқи сиёсатини, мамлакат социал-иқтисодий ривожланишини жадаллаштириш йўлини қизғин қўллаб-қувватлаётганликларини айтмоқдалар.

«Саодат» яна бир муҳим ва фойдали ишни бажармоқда. Ҳозирги вақтда мамлакатимизда ва чет элларда машҳур бўлган кўплаб ўзбек шоира ва адибалари журналда ижодий мактабдан ўтдилар.

Журнал редакцияси ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси ходимларидан бир группасига Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий Ёрлиқлари топширилди.

(ЎзТАГ).

ФИДОКОРОНА МЕҲНАТ УЧУН

1985 йил ва ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига кўра, Ўрта Осиё темир йўли Қорақалпоғистон бўлими коллективи ғолиб деб топилиб, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди. Нукусда бўлиб ўтган йиғилишда байроқни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумининг раиси Т. А. Ешимбетова топширди.

Қорақалпоғистон темирйўлчилари транспорт иши самарадорлигини оширишнинг резервларини актив излаётганликлари йиғилишда таъкидлаб ўтилди. Туташтирилган ва оғир вазнли составлар сонини кўпайтиришга алоҳида аҳамият берилмоқда. Сўнгги йилларда ҳар бир поезднинг ўртача вазни 500 тонна ошди, вагонлар обороти 8 соат тезлашди. Мамлакат коммунистлари анжумани очиладиган кунда иккита туташтирилган ва шунча оғир вазнли составларни йўлга чиқариш кўзда тутилмоқда.

Йиғилиш қатнашчилари Ўрта Осиё темир йўли Қорақалпоғистон бўлими коллективи КПСС XXVII съездини янги меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олади, ўн иккинчи беш йиллик биринчи йили ва умуман беш йиллик планлари сўзсиз бажарилишини таъминлайди, деб қатъий ишонч билдирдилар.

(ЎзТАГ).

ДЕПУТАТЛАРНИНГ ҲИСОБОТЛАРИ

Республикада шаҳар, район, посёлка, қишлоқ Советларининг депутатлари сайловчиларга ҳисоб бермоқдалар. Улар КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель ва октябрь Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси XXI съездининг қарорларини амалга ошириш, сайловолди кампанияси чоғида олинган наказларни бажариш борасида халқ депутати постидаги фаолиятлари тўғрисида сўзлаб бермоқдалар.

Депутатлар билан учрашув қатнашчилари халқ хўжалиги барча тармоқларини интенсивлаш, меҳнаткашларга хизмат кўрсатишни яхшилаш, аҳоли пунктларини ободонлаштиришни кўзловчи янги таклифлар киритмоқдалар, мулоҳазаларини айтмоқдалар.

Нутқларда меҳнат коллективлари жонажон партиянинг XXVII съездини экономика ва маданиятни ривожлантиришда янги-янги муваффақиятлар билан нишонлаш, шу йилги ва умуман ўн иккинчи беш йиллик топшириқлари ҳамда социалистик мажбуриятларини сўзсиз бажариш учун ҳамма куч-ғайратларини сарфлашга аҳдиллик билан ҳаракат қилажаклари айтилмоқда. (ЎзТАГ).

СУВГА ЛИММО-ЛИМ БЎЛМОҚДА

Ўзбекистон билан Туркманистон чегарасидаги Таллимаржон сув омборини тўлдирувчи насос станциясининг сўнгги, тўққизинчи агрегати ишга тушди. Кучли гидромашиналар ҳар секундда 25 куб метр сув кўтариб бермоқда. Ҳозир сув омборига миллиард куб метрдан зиёд Амударё суви йиғилди.

Бош Қарши магистраль каналидаги олтита насос станциясидан иборат каскад уни 132 метр баландликка чиқариб бера олди. Бу ерга янги юксак вольтли электр линияси тортилди ва у улкан насос станциясининг барқарор ишлашини таъминлади.

Бугунги кунда Таллимаржон сув омбори 175 километрли канал билан қарийб 300 минг гектар қўриқ ерни суғормоқда. Яқин фурсатда бу майдон яна 25—30 минг гектар кенгаяди. Гидротехника комплексидаги ишлар якунловчи босқичга кирди. Бу йил сунъий денгизни лойиҳадаги ҳажмга қадар тўлдириш мўлжалланади. Унга бир ярим миллиард кубометр сув тўпланади. (ЎзТАГ).

ГАЗ ТЎЛДИРИШ СТАНЦИЯСИ

◆ **МУБОРАК. Бир кеча-кундузда 500 автомашинани газ билан автоматик равишда тўлдирадиган станция қурилди.** Муборак газни қайта ишлаш заводида олтингугуртдан тозаланган «зангори ёнилғи» юқори босим билан газ тўлдириш станциясига махсус мосламалар орқали келтирилиб, баллонларга қуйилади.

Бу областда иккинчи станция бўлиб, қўриқ районларда жойлашган автобазаларга қарашли машиналарни газ билан таъминлайди. Объект қурилишида «Мубаракгазпромстрой» трестининг СССР Давлат мукофоти лауреати Н. Азарян бошлиқ бригадаси бинокорлари жонбозлик кўрсатишди. Янги беш йилликда областда нефть маҳсулотларини тежаш билан боғлиқ муҳим тадбирларни амалга ошириш мўлжалланмоқда.

М. КАРОМОВ.

ЯНГИ БИНОДА

◆ **ГУЛИСТОН. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли 7-трест коллективи 320 ўринли касалхона биносини муддатидан илгари фойдаланишга топширди.** Уч қаватли бинога область касалхонасининг саккизта бўлими жойлашди. Шифохона замонавий медицина асбоб-ускуналари, мураккаб аппаратлар билан жиҳозланди. Ҳозир область марказий шифохонасида меҳнаткашларга тиббий ёрдам кўрсатилмоқда.

А. УМАРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ XXI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

ЯНГИ ТАЛАБЛАР РУҲИДА

КПССнинг съездолди ҳужжатлари кенг муҳокама қилинаётган шу кунларда республика хотин - қизларининг меҳнат ва сиёсий активлиги тобора ошмоқда. Бунда республика «Билим» жамияти қошидаги «Хотин-қизлар орасида иш олиб борувчи комиссия»нинг амалга ошираётган ишлари диққатга сазовор.

Комиссия ташкил топганидан бери унга Ўзбекистон Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Раҳима Аминова раҳбарлик қилиб келмоқда. Комиссия сафида турли соҳа мутахассислари — файласуфлар, тарихчилар, медицина ходимлари, иқтисодчилар бўлиб, улар республикамиз хотин-қизлари олдида мингдан ортиқ лекция ва суҳбатлар ташкил этишди, 30 га яқин конференциялар ўтказдилар. Андижон. Наманган, Қашқадарё, Бухоро, Тошкент областлари шаҳар ва районларида ўтказилган илмий-амалий конференциялар хотин-қизларда катта таассурот қолдирди. Олимлар «Ривожланган социализм шароитида хотин-қизларнинг роли», «Ягона оилада», «Совет хотин-қизлари — коммунизмнинг актив қурувчилари», «Ленин ва хотин-қизлар масаласи ҳал қилинишининг халқаро аҳамияти», «Совет Ўзбекистони хотин-қизлари 60 йил ичида» деган мавзуларда қизиқарли лекциялар билан чиқишиб, хотин-қизларни янги урф-одатларни жорий қилишда фаол иштирок этишга даъват этдилар.

Хотин-қизлар комиссияси ҳар йили 2-3 марта махсус агитбригада билан республикамиз бўйлаб сафарда бўлади. Агитбригада аъзолари «Билим» жамияти область ташкилотларининг хотин-қизлар орасида олиб бораётган ишларини ўрганиб, уларга ёрдам берадилар. Комиссия ёрдамида Жиззах ва Наманган областларида хотин-қизлар халқ университетлари ташкил этилиб, уларнинг иш планлари ва программалари тузиб берилди. Ғоявий-тарбиявий ишларнинг бир қисми бўлган бундай университетлар, хотин-қизларнинг маънавий ва маданий савиясини оширишда катта роль ўйнамоқда. Комиссия активлари тажриба алмашиш учун Туркманистон ва Латвияга бориб келишди. Яқинда комиссия раиси Р. Аминова Германия Федератив Республикасида ўтказилган тарихчиларнинг жаҳон конгрессида қатнашиб, «Ўзбекистон хотин-қизлари тинчлик учун курашда» мавзуида доклад қилди. Ўзбек хотин-қизларининг ўтмиши ва бугуни, уларнинг порлоқ истиқболи, оналарга партия ғамхўрлиги хусусида конкрет мисоллар билан сўзлаб берди.

Кейинги йилларда комиссия фаолияти тобора активлашмоқда. 15 дан ортиқ лекция текстлари, 10 дан ортиқ брошюралар тайёрланди. Бироқ эришилган муваффақиятлар билан бирга ҳали амалга ошириладиган анчагина ишлар ҳам бор. Атеистик темаларда лекция кам. Янги кишини тарбиялашда ғоявий-сиёсий, меҳнат, ахлоқий, интернационал, эстетик, ҳарбий—ватанпарварлик ва жисмоний тарбия билан бир қаторда атеистик тарбия ҳам жуда муҳим роль ўйнайди.

Энг муҳими, лекция ва докладларнинг савиясини ошириш, учрашув ҳамда конференцияларнинг ташкилий жиҳатларини жонлантириш керак. Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди талаблари асосида бу ишни қайтадан кўриб чиқиш зарур.

Комиссия яқинда бўлиб ўтган ўзининг кенгайтирилган йиғилишида съезд қарорлари асосида фаолликни оширишни асосий вазифа деб белгилади. Жамиятимиз тараққиётида юз бераётган жиддий ўзгаришлар комиссия ишида ҳам янги сифат ўзгаришлар юз беришини, унинг чинакамига тарбия мактабига айланишини талаб этмоқда.

Г. ЭРГАШХЎЖАЕВА.

ИРРИГАЦИЯ ҚУРИЛИШЛАРИДА

ПОРТЛАТИШ ҲУНАРИ

Бухоро область Қоровулбозор массивидаги 29 километрли коллектор трассасида экскаваторнинг «тиши ўтмайдиган» юз минглаб кубометр зич ер бир қанча йўналтирилган портлатишлардан сўнг бўшашди.

Механизациялашган колоннанинг меҳнаткашлари чўлнинг қаттиқ шароитларида ишлаб, Туркманистон, Қарши чўли, бошқа районлардаги ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашда ёрдам бердилар. Ҳамма жойда ишлар ўз муддатида ва графикдан ўзиб бажарилди.

Ғулом Шодмонов, Сергей Молчанов ва Адриан Рудин бригадалари КПСС XXVII съезди шарафига муносиб вахтада турибдилар. Евгений Курбатов коллективи учун шу беш йиллик ўтган йилнинг июлида бошланди: ҳозир у 1986 йил декабри ҳисобига меҳнат қилмоқда. Баҳодир Раҳмонов бригадаси ҳам рекорд кўрсаткичга эришди.

Портлатувчилар коллектор—зовур тармоқлари қурилишида икки ой ишлаб, 80 минг сўмлик иш бажардилар, топшириқдагидан 3 баравардан зиёд ўзиб кетдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми студент-ёшларга таълим бериш ва уларни интернационал руҳда тарбиялашдаги хизматлари учун Ф. Энгельс номидаги Тошкент давлат чет тиллар педагогика институти катта ўқитувчиси ўртоқ Иван Марьянович Меленевскийга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» унвони берди.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ОҚ АРАҚНИНГ ҚОРА ИШИ»

Газетанинг шу йил 15 январь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада терговчилардан Е. В. Роженцов ва Э. Цой масъулиятсизликка йўл қўйганликлари кўрсатиб ўтилган эди.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПРОКУРАТУРАСИдан олинган жавобда қайд этилишича, мақола шаҳар прокуратурасининг оператив йиғилишида кўриб чиқилди.

Е. В. Роженцов ва Э. Цойларнинг ёш мутахассис бўлганликлари ва аввал интизомий таъсир чораларига жалб этилмаганликлари ҳисобга олиниб, бундан буён ана шундай нуқсонларга йўл қўймасликлари қаттиқ кўрсатиб ўтилди.

Терговчилар ишларини яхшилаш мақсадида шаҳар прокуратураси терговчилари ва бошқа ходимлари билан жиноий ишларни сифатли кўриб чиқиш бўйича семинар машғулотларини ўтказиш тадбирлари плани ишлаб чиқилди.

«ШИКОЯТ ЎРИНЛИ, АММО»

Шундай сарлавҳа остида (газетанинг 1985 йил 20 декабрь сони) босилган танқидий мақолада Хоразм областининг Дружба шаҳридаги Тупроққалъа посёлкасига хат-хабарлар ўз вақтида етказиб берилмаётганлиги кўрсатиб ўтилган эди.

ДРУЖБА ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ йўллаган жавобда қуйидагилар хабар қилинади:

— Мақола шаҳар Совети ижроия комитетининг мажлисида кўриб чиқилди. Унда баён этилган фактлар тасдиқланди. Ҳақиқатан ҳам Тупроққалъадаги 126-автобаза ўз вақтида автотранспорт ажратиб бермаганлиги учун посёлкага хат-хабарлар етказиб берилмаган.

Бундан ташқари шаҳар алоқа тармоғи бошлиғи ўринбосари М. Қурбонбоев ва 7-алоқа бўлими бошлиғи У. Машарипов томонидан назорат ўрнатилмаганлиги натижасида Тупроққалъа посёлкасига хат-хабарлар юборилмаган.

Шаҳар ижроия комитети ишда камчиликларга йўл қўйганлиги учун шаҳар алоқа тармоғи бошлиғи С. Бекчоновни қаттиқ огоҳлантирди ва ундан М. Қурбонбоев ҳамда У. Машариповга нисбатан чора кўришни талаб қилди, унга почта алоқасини яхшилаш юзасидан зарур чора-тадбирлар кўриш топширилди.

Ҳозирги вақтда почтани ташиш учун янги автомашина ажратилди. Шунингдек, мазкур мақола, шаҳар алоқа тармоғи коллективида муҳокама қилинди ва айбдорларга нисбатан чоралар кўрилди.

ЮЛДУЗЧАЛАР

Наманганликлар Каримжоннинг машинасини яхши танишади. Унинг автомобили эшигидаги юлдузчалар 1985 йили 15 тага етди. Бу— машина бир ярим миллион километр капитал ремонтсиз юрганидан далолат беради.

Тўғрисини айтганда, Каримжоннинг бир беш йилликда ўн бир йиллик планни бажарганига, 1969 йили олинган машина билан ҳануз капитал ремонтсиз юрганига бир оз ишонқирамадим. Шу мақсадда автобазага йўл олдим. Шанба куни эди. Бош инженер парк ичкарисига бошлади. Машиналар қаторида ўша таниш автомобиль ярақлаб турибди. Бир-бирига уланган учта прицеп. Уларни кўздан кечирган киши ҳайратланиши табиий. Нега дейсизми? Прицепларнинг рама ва бошқа қисмларининг уланмаган жойи йўқ. Синган жойларига ямоқ сифатида пайвандланган темирларнинг ўзи бир тоннадан кўпроқ. Машина прицепни тортадими ёки юкними? Шу пайт Каримжоннинг ўзи келиб қолди.

— Моторни жорий ремонт қиляпмиз, — деб суҳбатга аралашди у. — Лоақал яна ўнтагина прицеп бўлганда эди. Малакали ҳайдовчиларимиз кўп. Юздан ортиқ шофёр автопоезд ҳайдаш ҳуқуқига эга. Лекин ўн нафаргина шофёр бир-иккита прицеп билан ишлайди, холос.

— Ютуқлар ўзимизники, — дея давом этди у. — Бироқ бугунги кунда бу тарзда иш юритиш билан мақсадга етиш қийин. Коммунист, область Советининг депутати сифатида юқори ташкилотларга прицепларни кўпайтириш тўғрисида кўп мурожаат қилдим. Ҳатто Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрига шахсан учраб, бизга ҳеч бўлмаса 10 дона прицеп ажратишни илтимос қилдим. Негадир бу масала ҳануз ҳал этилмаяпти. Ваҳолонки, министрликка қарашли заводларда прицеплар тайёрланмоқда.

Каримжон транспорт хўжалигига доир яна бир қанча муаммо, жумладан, автобаза паркини кенгайтириш, унга жой ажратиш анча йиллардан бери ҳал этилмай келинаётгани, ёнилғи-мойлаш материаллари фондини пландаштиришдаги камчиликлар, бензин етишмаслиги оқибатида машина ва шофёрлар вақти бекорга ўтаётгани тўғрисида қуюниб гапирди.

Унинг мулоҳазаларини тинглар эканман, оддий бир ҳайдовчи фикридаги теранлик, умуммақсад йўлида жон куйдириши, иқтисодий тафаккурининг бойлигига, ундаги ана шу сифатлар ғинда коммунистга хос ғайрат-шижоат кўрсатишга даъват этаётганлигига ишонч ҳосил қилдим.

Каримжон ишдагина эмас, ўзаро муомалада дилкаш, суҳбатдошни ўзига ром эта оладиган йигитлардан. Шу боисданми, у билан икки бор учрашиб дўстлашиб қолдим. Кейинги учрашувда «Эл қатори прицепсиз ёки битта прицеп билан ишласангиз ҳам бўлади-ку» деб ҳазиллашдим. У менга бир разм солди-ю кулиб юборди. Сўнгра шундай деди: «Унда мен коммунист бўлиб нима қилдим. Ахир партия сафига ўтаётганимда коммунистик қурилишнинг олдинги марраларида боришга сўз берганман-ку!...».

Мавзуни бошқа ёққа буриб бир беш йилликда икки беш йиллик маррасини эгаллаган ҳамкасбларини сўрадим.

— Жуда кўп. Тўхтасин Абдурасулов, Абдулҳай Дадамирзаев, Владимир Бурхонов, Вячеслав Богин каби ўндан ортиқ ҳамкасбларим 1991 йил ҳисобига ишлашяпти. Қўчқорбой Ҳалилов, Отамирза Юсупов, Ренат Носиров, Игорь Веденеев, Убайдулла Содиқов ҳам беш йиллик ғолиби бўлишди. Айтгандай, издошларим орасида ўғилларим ҳам бор. Ҳаммаси шофёр. Иккитаси мен билан. Бири транспорт агентлигида, тўртинчиси армияда машина ҳайдаяпти...

Областда, қолаверса республикада «ЗИЛ-ММЗ-555» маркали машинага биринчи бўлиб аввалига иккита, кейин учта прицеп улаб ишлаш ташаббусини бошлаган К. Абдураҳимов кейинги уч беш йилликда 30143 тонна халқ хўжалиги юкларини манзилга элтиб 35,6 йиллик планни бажарди. Тонна-километр бўйича эса 43 йиллик маррани эгаллади. Шу муддатда 35 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар тежаб қолинди. Сўнгги беш йилликда 2,5 тонна бензин иқтисод қилди. Бу Каримжон автопоездининг ўн бир кун ишлашига етади.

Шу ўринда яна бир мулоҳазани таҳлил қилишга тўғри келади. Автокорхонадаги машиналарнинг ўндан бир қисмидан шундай фойдаланиш мумкинми? Агар область автобазаларидаги шу маркадаги машиналарнинг атиги юзтасига биттадан прицеп уланса-чи?

— Қанийди-я, шундай бўлса,— дейди ҳамроҳим.— Янги автомобиль олишга ҳожат қолмасди.— Энг муҳими — машиналардан фойдаланиш коэффициенти тубдан яхшиланади. Дарвоқе, Асосий йўналишлар лойиҳасида «автотранспорт воситаларидан фойдаланиш самарадорлиги оширилсин, бунга биринчи навбатда прицеплар ва ярим прицепларни кенгроқ қўлланиш.. ҳисобига эришилсин» дейилгани айни муддао бўлди-да. Госпландаги, Автотранспорт министрлигидаги мутасадди ўртоқлар буни чуқурроқ ўйлаб кўришса фойдадан ҳоли бўлмасди.

Халқимиз қояга чиққан чўққини кўзлайди дейди. 22-автобаза ҳайдовчиси Каримжон Абдураҳимов КПСС XXVII съездига муносиб армуғон тайёрлаш ниятида Ватанимиз коммунистлари форуми кунигача тўрт ойлик, ўн иккинчи беш йилликда эса яна 11 йиллик маррани эгаллашга сўз берди. КПСС XXVII съезди делегати К. Абдураҳимов ўз сўзининг уддасидан албатта чиқишига, машинаси эшигидаги юлдузчалар кўпаяверишига ишончимиз комил.

Ш. ХОЛМИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Суратда: моҳир ҳайдовчи К. Абдураҳимов ҳамкасблари даврасида.
Ҳ. Ҳайдаров фотоси (ЎзТАГ).

БРИГАДИР

ХУШХАБАРНИНГ ҚАНОТИ БОР

Рўзбиби Ёздурдиеванинг КПСС XXVII съездига делегат этиб сайланганлиги ҳақидаги хушхабар Паттакесар қишлоғига бир зумда тарқалди. Дугоналари ва ҳамкасблари бу қутлуғ воқеа муносабати билан таниқли пахтакор ва талабчан бригада етакчиси, тиришқоқ ва тиниб-тинчимас коммунист аёлни табрикламоқ ва муборакбод этмоқ учун унинг хонадонига ошиқдилар. Дугоналари Фотимахон Авазова, Баҳорой Бобоева, Қизларбек Рўзмуродова, Оннагул Авазова ва бошқалар ўзларининг бригада бошлиғини чин қалбдан табрикладилар.

Р. Ёздурдиеванинг таржимаи ҳоли оддий ва қисқа: Самарқанд қишлоқ хўжалиги институтининг агрономия факультетини битиргач, Жданов номли колхознинг Саловот, Мангузар, Афғон қишлоқ участкаларида жойлашган 6 та пахтачилик бригадасига участка агрономилик қилди. Дастлабки йилдаёқ 450 гектарлик бу участкада ҳосилдорлик гектар бошига 2 центнерга кўпайди.

1976 йил Рўзбибининг ҳаётида ўчмас из қолдирди, уни КПСС сафига қабул қилишди. Шу йили оила қурди. Ҳозир унинг уч фарзанди бор.

Ёш мутахассис 5 йил ичида ўзи агрономлик қилаётган участкада ипак пахта етиштиришнинг миридан сиригача билиб олди. 1980 йилга келиб ҳосилдорлик гектар бошига 4-5 центнерга кўтарилиб, участка бўйича 38 центнерга етказилди. Худди шу йиллари катта бир муаммони ҳал этиш—ҳашаротларга қарши курашнинг биологик усулини қўлланиш жуда зарур бўлиб қолди. Чунки колхоз шаҳар атрофида жойлашганлиги, бунинг устига аҳолиси зичлиги учун қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашда заҳарли химиявий дорилардан фойдаланиш хавфли эди. Нима қилмоқ керак? Мутахассислар маслаҳатида шу масала кўндаланг қилиб қўйилди. Ҳеч кимдан лўнда бир фикр чиқмади. Шунда Рўзбиби ўрнидан турди:

— Биолаборатория очмоқ даркор, — деди у жиддий, — ҳашаротларни уларнинг ўз кушандалари билан биологик усулда йўқотмоқ керак.

Шу кундан бошлаб Р. Ёздурдиева биолаборатория раҳбари ва энтомолог агроном этиб тайинланди. Унинг ташаббуси билан Дилбар Бегимова, Эсон Мирваев, Раима Бўриева сингари ёш йигит-қизлардан 6 нафари ўқитилиб, лабораторияда иш қизғин бошлаб юборилди. Бу ерда кўсак қуртига қирон соладиган трихограмма ва шу қуртнинг уруғини емирадиган габробракен уруғлари кенг миқёсда урчитилиб, қарийб 1000 гектар ёки барча майдоннинг 75 процентидаги ғўзалар биологик усул билан йилига 4 марта ишланадиган бўлди. Кейинчалик фойдали олтинкўз ҳашаротидан ҳам фойдаланила бошланди. Шундай қилиб, сўнгги 3-4 йил ичида асосан биологик усул билан ғўза ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари зараркунандаларига қирон келтирилди, заҳарли химикатлардан воз кечилди. Натижада хўжаликда шу ишларга сарфланадиган харажатлар ўн марта қисқарди.

1984 йилда Р. Ёздурдиева колхоз правлениеси ва партия ташкилотига ариза берди, бевосита ишлаб чиқаришга, бригадага бориб ишлаш истагини билдирди. Унинг илтимоси қабул этилди. Паттакесар қишлоғидаги пахтачилик бригадасига бошлиқ этиб тайинланди. У бу ерда ўзининг бутун имкониятини ва билимини ишга солди. Дастлабки йили 65 гектар майдондан 42,8 центнердан, сув танқис бўлган ўтган йили эса 40,1 центнердан ипак пахта хирмони кўтарди.

— Бригадамиз аъзолари коллектив пудрати ва хўжалик ҳисоби асосида ишлашга ўтди, — дейди суҳбатда Рўзбиби, — эндиликда меҳнатга ҳақ тўлаш пировард натижаларга қараб белгиланяпти. Бригадамиз механизаторлари Бахтиёр Мусоқулов, Ҳайдар Бобоев, сувчилар Қурт Худойназаров, Ҳазратқул Жўраевлар ва барча пахтакорларимизнинг ҳалол ва жўшқин меҳнати туфайли 1985 йилда давлатга 264 тонна ипак пахта сотилиб, 253 минг 600 сўм даромад қилинди. 110 тонна пахта машинада терилди. Механизатор ва сувчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 380 сўмга, оддий колхозчиларники 260 сўмга тўғри келди.

Бугунги кунда баҳорга ҳозирлик ишлари ниҳоясига етказилган, ерлар озиқлантирилиб, сифатли шудгор қилинган, обдон текисланган. Ўз вақтида яхоб суви берилди. Пайкаллар тобга келгач бороналаниб, «Термиз—7», «Термиз—14» навли ипак пахта чигитини ернинг пуштасига экиш учун ҳозирданоқ чопиқ тракторлари тахт қилиб қўйилди. Ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йили — КПСС XXVII съезди йилида ҳосилдорликни 43 центнерга етказишга сўз берган коммунист Рўзбиби Ёздурдиева бошлиқ коллектив аъзолари!

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Суратда: Р. Ёздурдиева механизаторлардан Ж. Аллаев, Ф. Маматқулов ва Т. Аллаевларга ерларни текислаш борасида кўрсатмалар бермоқда.
И. Хўжаев фотоси (ЎзТАГ).

ҲАММА ЖОЙДА ВА ҲАР БИР СОҲАДА ТЕЖАМКОР БЎЛАЙЛИК

МИНУТЛАР ҚАДРИ

Тома-тома кўл бўлур. Дақиқалар йиғилиб кунлар, ҳафталар ва ойлар ҳосил бўлади. Омилкор ишчи шунинг учун ҳам иш вақтининг ҳар дақиқасидан унумли фойдаланишга интилади. Агар ишчи ўз ишининг билимдони бўлса, вақт унинг фойдасига ишлайди.

Коллективимизда йил бошиданоқ «Биронта ҳам қолоқ ёки прогулчи бўлмасин», деган шиор ўртага ташланди. Ишчилар ўртасида ўзаро назорат кучайтирилди. Айниқса, дастгоҳларни бетўхтов ишлатиш, хом ашё ташиш, сменалар ўртасидаги вақт исрофгарчилигига қарши қатъий кураш олиб боришяпти.

Қатъий тартиб ва интизом ўзининг яхши натижаларини беряпти. Ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида 15 миллион 716 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш юзасидан олган мажбуриятимизни ошириб бажардик. 400 тонна хом ашё, 30 тонна ёқилғи ва бошқа материалларни тежаганимиз ҳам кўнгилли бўлди, албатта. Ҳамкасбларимиздан ўндан ортиқ ишчи тежамкорлик аълочилари деб тан олинди.

М. ЖУМАЕВ,
Қарши ёғ-экстракция заводи ишчиси.

САРАНЖОМЛИК БЎЛСА...

Мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг ўн иккинчи беш йиллик ва ундан олисроқ муддатга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасида иқтисод ва тежамкорлик режимини кучайтириш, ҳар бир ишда шу соҳага алоҳида эътибор бериш бош вазифалардан бири қилиб қўйилган.

«Узколхозстрой»нинг Фарғона область трестига қарашли 30-механизациялашган кўчма колонна бинокорлари Олтиариқ райони хўжаликларида бунёдкорлик ишларини бажаришяпти. Колонна меҳнат аҳли суръатни жадаллаштириш билан бирга, муҳим қурилиш материалларини тежаш, иш вақтининг ҳар дақиқасидан унумли фойдаланишга катта эътибор бермоқда. Шу туфайли беш йиллик план икки ой олдин бажарилди. Бу эса янги беш йилликни ҳам яхши бошлашга қулай шарт-шароит яратди.

Янги йил меҳнат маромини кўнгилдагидек йўлга қўйиб олган қурувчилар объектларни пишиқ ва арзон таннарх билан тиклаш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

— Ўтган йили қурилишлар таннархини камайтириш ҳисобига 4 минг сўмлик маблағ иқтисод қилиб, тежалган ресурслар билан икки кун ишлаб бергандик. Бу йил 5 минг сўмликдан зиёд маблағни тежаб, шу ҳисобдан уч кун ишлаб беришни ният қилганмиз, — дейишяпти ишчилар.

А. ЖАББОРОВ.

АҲВОЛ ЎША-ЎША

Тошкент-товар станциясининг бошлиғи В. Я. Баҳолдин ўз айби учун темир йўлга кўп жарима тўлаётган корхона ва ташкилотлар қаторида Тошкентдаги 2-дон маҳсулотлари комбинатини тилга олгани бежиз эмас экан.

— Корхонанинг каттагина тармоқ йўли мавжуд, — деди станция бошлиғи. Лекин у кўп йиллардан бери ривожлантирилмай, ҳатто ремонт ҳам қилинмай қолмоқда.

Қизиқ, комбинатнинг транспорт цехи иши илгари ҳам кўп танқид қилинган эди. Унинг раҳбарлари ва бевосита жавобгар бўлган мутахассислари танқидлардан тегишли хулоса чиқариб олмаяптилар. Вагонлардан фойдаланишдаги камчиликлар эса ҳануз давом этмоқда.

Комбинат ўтган йили 4.227 вагонни нормадан ортиқ банд этиб, 35.558 сўм жарима тўлаган. Ҳар бир вагонни станцияга 4,3 соатда қайтарган эди. Бу нормада белгилаб қўйилганига нисбатан икки баравардан ҳам ортиқ.

Шуниси ажабланарлики, бу аччиқ фактлар корхона раҳбарларини сира ташвишга солгани йўқ. Аксинча, улар ўта хотиржам бўлиб қолганлар.

— Негаки, — дейди комбинат директорининг ўринбосари Абдулла Ғанихонов, — биз олдинги йилларга қараганда яхши ишлаяпмиз. 1984 йили темир йўлга тўланган жарима бундан ҳам кўп эди. Ишлаяпмизки, жарима камайган-да.

Ҳа, агар чиндан ҳам ишлаётган бўлганларида эди, корхона ичидаги темир йўл излари тартибга келтириб қўйилмасмиди. Алмисоқдан қолган тушириш механизми янгиланмасмиди, юклаш-тушириш ишларига фан-техника ютуқлари, илғор технология жорий қилинмасмиди, янги механизм ва ускуналар ишчилар жонига оро кирмасмиди?! Аҳвол ҳамон ўша-ўша — бундан 6—7 йил илгари қандай кўримсиз бўлса, темир йўл хўжалиги худди ўша ҳолатда ётипти.

Ўринсиз хотиржамлик, беғамлик давлатга яна қимматга тушяпти. Афсусланадигани шундаки, янги беш йиллик бошиданоқ комбинат яна жаримабозлик гирдобига тортилмоқда. Январнинг биринчи ўн кунлигида комбинат 241 та вагонни нормадагидан анча кеч қайтариб, темир йўлга 2.852 сўм жарима тўлади.

Станция раҳбарлари комбинатга алоқадор тағин бир фактни афсусланиб тилга олишди. Корхонага иккита вагонда 12 январь соат 10 да келтирилган оҳак 14 январда эрталаб ва кечқурун тушириб олинган. Бу каби фактлар оз эмас.

Бутун мамлакатимиз меҳнаткашлари партия съезди шарафига муносиб совғалар тайёрлаётган, бир вақтда комбинатда фойда эмас, зарар ўсаётганини нима билан изоҳлаш мумкин?!

С. ЖУРАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СЪЕЗДОЛДИ МАЖБУРИЯТЛАРИ БАЖАРИЛДИ

Ўрта Чирчиқ районидаги Йўлдош Охунбобоев номли колхоз деҳқонлари КПСС XXVII съезди шарафига олган барча мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар. Бу ерда экиш агрегатлари, ғўза ва канопни парваришлаш, йиғиштириб олишда ишлатиладиган машина-механизмлар комплекси республикада биринчилар қатори янги мавсумга тахт қилиб қўйилди. Район агросаноати комиссияси 30 та чигит экадиган ва 15 та каноп экадиган сеялкалар, культиваторлар, бороналар ва бошқа агрегатларни, чопиқ тракторлари ва терим машиналарини «аъло» баҳо билан қабул қилиб олди. Ремонтчиларнинг юқори малакаси, район агросаноат бирлашмасининг ягона инженер-техника хизмати билан яқиндан ҳамкорлик қилиш муваффақиятни таъминлади.

Хўжалик чорвадорлари ҳам янги беш йилликни яхши бошладилар. Колхоз фермаси давлатга ҳозирнинг ўзидаёқ 10 тоннадан кўпроқ гўшт ва 65 тонна сут етказиб берди. Икки ойлик ишлаб чиқариш программаси бажарилди.

(ЎзТАГ мухбири).

• Воқеалар • Хабарлар • Фактлар

МУФАССАЛ ШАРҲ

ПАРИЖДА НАШР ЭТИЛДИ

260 МИНГ ФРАНЦУЗ «ПРАВДА» ГАЗЕТАСИНИ ИЛК БОР ЎЗ ОНА ТИЛИДА ЎҚИЯПТИ

ЎЗЛАРИНГИЗНИ РУС ДЕБ ҲИС ЭТИНГИЗ!

«ПРАВДА» ФРАНЦУЗ ТИЛИДА, КЎЗ ЎНГИМИЗДА.

Русча «Правда» сўзи бу, «Вэритэ» демакдир.

«Правда» газетаси 1986 йил январь ойининг мазкур сонидаги

барча шарҳлар,

барча таҳлиллар,

барча мақолалар,

ҳаттоки хоккей учрашуви ҳисоботидан телевидение программасигача

биз томонимиздан ҳеч қандай изоҳсиз пухта синчиклаб таржима қилинди.

Мислсиз тажриба ана шундай тарзда эълон этилади. У муваффақият билан якунланди: мен матбуот нашрларини оладиган газета дўконида «Правда» боғлами бир лаҳзадаёқ тарқалди. Агар «Правда»нинг кундалик тиражи 11 миллион нусхани ташкил этса, унинг «французча нашри» миқдори дастлаб 1:100 нисбатида — 110 минг нусхада белгиланди. Муваффақият қозонилишига ишонч ҳосил қилингач, «Правда» газетаси француз тилида 260 минг нусхада тарқалди.

«Вандреди-самди-диманш» ҳафталиги бош муҳаррири ўринбосари Филипп Жост ва «Авто» журналининг бош муҳаррири Мишель Гегант таржимонлар ва матбаачилар группаси билан тажрибага қўл уриб, уни амалга оширдилар. Икки ҳафта қизғин меҳнат қилинди. «Правда»нинг 7 январь сони 23 январь куни газета дўконларига чиқди.

Шарҳлар? Айнан хайрихоҳлик руҳида! Шунга қарамай, виждон амри билан қуйидагини айтиб ўтмай иложим йўқ: мана, совет воқелигига назар ташланглар, ўзингиз у қандай эканлигига ишонч ҳосил қиласиз, қабилидаги истеҳзоли гап-сўзлар, ҳайратомуз хитоблар ҳам бўлди. Ана шунинг учун ҳам тажриба ташаббускори Филипп Жостдан бизнинг воқелигимизни қандай тасаввур қилганини сўрадим.

— Кўриб турибсиз, мен ҳам барча французлар сингари вазиятдаман. «Правда»ни ҳаётимда биринчи марта ўқидим. Олдиндан кўра билиш ҳисси ишни бошлаганимда мени шубҳага қўймади. Ҳа, албатта, СССРдаги ҳаёт биздагига кўра ўзгача, ва шуниси билан у мароқлидир.

— Бу сизнинг хизмат вазифангиздан ташқари шахсий ташаббусингиздир. Нима учун сиз айнан совет газетасини танладингиз?

— Совет матбуоти менга махсус ёрдамчисиз «ёпиғлиқ қозон»лигича қолмоқда. Кенг газетхонлар-чи? Уларнинг имкониятлари бундан ҳам чегараланган. Мафкуравий қарама-қарши система, афсуски, маданиятларнинг ўзаро сингишига имконият яратмайди. «Правда»ни француз тилига таржимаси мисолида мен бу тенденцияни бартараф қилиш мумкинлигини исботламоқчиман. Бундан ташқари ҳеч қандай изоҳларсиз аниқ ахборотнинг ғоят муҳимлигини таъкидламоқчиман. Қизиғи шундаки, бир кун олдин «Правда» АҚШда ҳам чиқарилди, аммо — муддатидан уч ҳафта кечикиб босилди...

Ф. Жостнинг маслаҳатига кўра, «Правда»нинг «Америкача» нашри ҳақида кўпроқ маълумот билиш учун Франс-Пресс агентлигига телефон қилдим. Унинг тарихи ўтган йилнинг октябрь ойига бориб тақалади. Ўшанда газета синов тариқасида бир йўла тиражи 9 минг нусхада босилди. Бу — дастлаб 250 обуначини тўплади. Январдан «Правда»ни мунтазам нашр этиш бошланди. Шуни ҳам инобатга олиш керакки, газета тиражининг маълум қисми эркин харид қилишга ҳам чиқарилади. Бу ишни корхона эгаси Чарлз Кокс амалга оширмоқда...

— Сиз ўз ёрдамчиларингизга жавоб бериб юбордингизми? — сўраймиз Ф. Жостдан.

— Биласизми, ҳеч ким тарқалиб кетишга ошиқмаяпти. Тажриба акс садосини ўрганяпмиз, газетхон таклифларини кутяпмиз. Агар, америкаликлар газетани 9 минг нусха билан нашр этишни бошлашган бўлса, французларнинг илк нашри —260 минг нусхадаги газета бундан буён кўп миқдорда мунтазам газета босилишини таъминлайди,— деган ишончга асос бўлади. Қуйидаги рақамни айтишга журъат этаман: муқаррар равишда 15 минг обуначига мўлжаллаб газета босилиши мумкин...

Омон бўлсак, кўрамиз. Бу мақол жаҳоннинг барча тилларида мавжуд. Биз Филипп Жост билан кейинги сафар тажриба давом эттирилишининг миқёси аниқланадиган чоғда учрашишга аҳдлашдик. «Правда» газетасининг мунтазам нашр этилишини йўлга қўйиш группанинг орзуси. Айни вақтда «Литературная газета»нинг ҳам бир йўла нашр этилишини амалга оширишнинг имкониятлари устида изланиляпти.

А. САБОВ.

(«Литературная газета»дан).

Суратда: француз газетхони «Правда» газетасини ўқимоқда.

АП—ТАСС телефотоси.

МУШКУЛЛИКЛАР ГИРДОБИДА

ИСТАМБУЛ. Турк ишчиларининг ҳаддан ташқари оғир меҳнат шароитлари ва улар шафқатсизларча эксплуатация қилинаётганлиги ишлаб чиқаришда одамларнинг тобора кўпроқ нобуд бўлишига олиб келмоқда ва меҳнаткашларнинг сиҳат-саломатлигига ўнглаб бўлмайдиган зиён етказмоқда, дейилади «Петроль-иш» касаба союзининг бу ерда эълон қилинган ва мамлакатдаги ишчиларнинг аҳволига бағишланган маълумотномасида.

Туркияда энг оддий хавфсизлик нормаларига корхона эгаларининг тўла-тўкис риоя этмаслиги оқибатида ҳар йили корхоналарда 200 мингта авария содир бўлмоқда. Кейинги беш йил ичида бир минг тўрт юз ишчи ҳалок бўлди, уч ярим минг ишчи эса ногирон бўлиб қолди.

Корхоналардаги авариялар ҳаммаси бўлиб 220 миллиард турк лираси миқдорида зарар етказди, деб хабар қилади «Жумҳуриёт» газетаси. Корхона эгалари ўта кўп фойда олиш пайига тушиб, меҳнат шароитларини яхшилаш учун бирон бир иш қилишдан бош тортмоқдалар. Ишдан бўшатилган ҳар бир киши ўрнига ўнлаб ва юзлаб ишсизлар навбат кутиб турган бир пайтда меҳнат шароитларини яхшилашнинг нима ҳожати бор, деб ҳисоблашмоқда улар. Туркия статистикасидан маълум бўлишича, ҳозир мамлакатда қарийб тўрт миллион ишсиз бор, улар Туркиянинг меҳнатга яроқли жами аҳолисининг 20 процентини ташкил қилади. **(ТАСС).**

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

Чет эл газеталари шу асрнинг охирига бориб, инсониятни ядро қуролидан халос этишга қаратилган совет тинчлик ташаббусларини кенг шарҳлашни давом эттирмоқда.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев баён этиб берган қуролсизланиш программаси СССР Женевада ўтказилган олий даражадаги Совет—Америка учрашуви вақтида эришилган конкрет аҳдлашувларни рўёбга чиқаришга азму-қарор берганлигининг далилидир, деб таъкидлайди ГДРдаги «Нойес Дойчланд» газетаси.

Прагада чиқадиган «Руде Право» газетаси М. С. Горбачевнинг «Юманите» газетасининг саволларига берган жавобларини шарҳлаб, жаҳондаги барча тинчликсевар кучлар совет раҳбари ҳозирги халқаро вазиятга берган ошкора ва реалистик баҳони табрикламоқда, деб ёзади. Совет Иттифоқи ядро уруши хавфининг олдини олиш учун имкони бўлган барча ишларни қилмоқда.

Совет Иттифоқи таклиф этган ядровий қуролсизланиш программаси халқларнинг мустаҳкам тинчлик тўғрисидаги асрий орзусини рўёбга чиқариш учун ғоят зўр имконият яратиб беради. Бундай имкониятни қўлдан бой бермаслик керак, деб ёзади Братиславада чиқадиган «Праца» газетаси.

Социалистик мамлакатларнинг матбуоти Совет Иттифоқида КПСС XXVII съездига тайёргарликка, мамлакатда съездолди муҳокамаси давом этаётганлигига катта эътибор бермоқда. Совет кишилари мамлакатни жадал социал ва иқтисодий ривожлантириш концепциясини муҳокама қилмоқдалар. СССРдаги умумхалқ муҳокамаси ишчанлик, ижодийлик, демократизм руҳида ўтмоқда, деб таъкидлайди Праганинг «Земедельско Новини» газетаси.

Пхеньянда чиқадиган «Модон Синмун» газетаси Америка—Жанубий Корея «Тим Спирит—86» ҳарбий машқларини шарҳлаб қуйидагиларни ёзади: «АҚШ ядро уруши хавфини кучайтирадиган агрессив ҳарбий машқлар ўтказмаслиги, балки уч томонлама музокаралар тўғрисида КХДРнинг оқилона таклифига ижобий жавоб бериши, Жанубий Кореядан ўзининг барча ядро қуролини ва қўшинларини олиб чиқиб кетиши, Корея ярим оролини ядросиз зонага айлантириш тўғрисидаги талабни қўллаб-қувватлаши зарур».

Газеталар Филиппинда бўлиб ўтган президент сайловидан кейин у ердаги вазият тўғрисидаги хабарларни босиб чиқармоқдалар. Сайловда ғолибни аниқлаш тўғрисидаги масала мамлакат Бош Ассамблеяси муҳокамасига топширилди.

«Вашингтон пост» газетаси Гаити муваққат ҳукуматининг бошлиғи генерал Анри Намфи қасамёд қилдирилганлигидан газетхонларни хабардор қилади. Анри Намфи демократияни қайта тиклаш учун интилишга ваъда берди. Газета Гаитининг янги раҳбарлари АҚШнинг Порт-о-Пренсадаги элчихонаси билан мунтазам маслаҳатлашувлар ўтказаётганлиги тўғрисида ёзади. «Нью-Йорк Таймс» газетасининг хабар қилишича, Либерия Гаитининг собиқ диктатори Дювальега «сиёсий бошпана» беришга қарор қилган.

(ТАСС).

СОЦИАЛИЗМ ОДИМЛАРИ

ПРАГА. Шу йил — саккизинчи беш йилликнинг (1986 — 1990) биринчи йилида социалистик Чехословакия энергетикасини янада ривожлантиришга 9,5 миллиард крона сарфланади. Бу пулнинг ярмидан кўпи атом электр станциялари қурилишига тўғри келади.

Совет—Чехословакия атом электр станциялари қурилишининг тўнғич станцияси — Ясловск — Богуницадаги АЭСда энергия ёқилғиси учун омборхоналар қурилиши давом эттирилади.

Дукованидаги АЭСда станциянинг иккинчи блоки синовларга жадал тайёрланмоқда. Қурувчилар коллективи ЧКП XVII съезди очиладиган кун—24 мартда блокни тўла синаб кўриш социалистик мажбуриятини олди.

Бу йил Моховецдаги АЭС қурувчилари учун ғоятда масъулиятли йилдир. Улар баъзи объектларни қуришдаги қолоқликка барҳам беришлари, қурилиш-монтаж ишлари кўламини кенгайтиришлари ва АЭС дастлабки икки блокини шу беш йилликда ишга туширишлари керак.

•

СОФИЯ. Болгариянинг Варна шаҳри ёнидаги машҳур «Олтинқум» курортида ҳордиқ чиқаришни хоҳловчи кўпдан кўп кишилар об-ҳаво ва денгиз тўлқинидан қатъи назар чўмила оладилар. Қутқарув хизматининг байроғи денгизда чўмилишга рухсат бермаган кунларда дам олувчилар денгиз суви тўлғазилган катта ҳовуздан фойдаланадилар. «Родина» меҳмонхонаси яқинида ҳозир шу ҳовуз қурилмоқда. Пассив ҳордиқ чиқаришдан кўра сувдаги жисмоний машқларни афзал билувчи кўпгина дам олувчиларнинг таклифларига мувофиқ ҳовуз қурила бошланганлиги эътиборга сазовордир.

•

УЛАН-БАТОР. Еттинчи беш йилликда (1981—1985 йиллар) Монголияда ўртача дон ҳосили қарийб 40 процент кўпайди. Ерга ишлов бериш замонавий методларини ишлаб чиқаришга жорий этиш, қардош мамлакатлар, шу жумладан Совет Иттифоқи ғаллакорларининг тажрибаларидан фойдаланиш, қишлоқ хўжалик ишларини механизациялаш даражасини ошириш туфайли МХР қишлоқ хўжалиги шу тармоғини интенсив тараққиёт йўлига ўтказиш мумкин бўлди.

•

ХАНОЙ. Вьетнам Социалистик Республикасида Дарлак вилоятини «Марказий ясси тоғ дурдонаси» дейишади. Бу ерда қимматбаҳо дарахт катта запаслари ва фойдали қазилма конлари бор, қулай иқлим шоли, сабзавот, кофе, чой етиштиришга имкон беради.

Америка агрессияси йилларида АҚШ ҳарбийлари вилоятнинг унумдор далаларига химиявий заҳарловчи моддалар сепдилар, бутун-бутун ўрмон массивлари напалм бомбаси билан йўқ қилинди. Дарлакнинг туб аҳолиси — асосан майда миллатлар — туғилиб ўсган жойларини тарк этишга мажбур бўлди. Вилоятда ҳаётни нормал изга солиш учун кўп куч-ғайрат сарфлашга тўғри келди.

Халқ ҳокимияти йилларида мамлакатнинг шу районларида яшайдиган тоғликлар ҳаётида катта ўзгаришлар юз берди. Бу ўлкани ҳар томонлама социал-иқтисодий ривожлантириш программасига мувофиқ қарийб 100 минг кўчманчи ўтроқ турмуш тарзига ўтди. Уларнинг кўпчилиги кооперативлар ва давлат хўжаликларига кирди, фабрикалар ва ўрмон хўжаликларида меҳнат қилмоқда. Чангалзорлардан ўзлаштирилган 15 минг гектардан кўп ерда эндиликда гевея, кофе, чой ва бошқа экинлар етиштирилмоқда.

(ТАСС).

ЭРКСЕВАР ҚАБИЛАЛАРНИНГ МАТОНАТЛИ КУРАШИ

Покистон ҳарбийларининг Ҳайбар районида яшовчи эрксевар африди ва шинвари қабилаларига қарши олиб бораётган жиноий ҳаракатлари давом этмоқда. Ўтган икки ой мобайнида минглаб бегуноҳ кишилар, шу жумладан аёллар, гўдаклар ва қариялар ўлдирилди, юзлаб уйлар ер билан яксон қилинди.

Бу агрессив ҳаракатлар Вашингтоннинг тўғридан-тўғри ҳомийлиги ва кўрсатмаларига таянаётган Исломобод маъмурларининг олдиндан ўйланган планлари оқибатида содир бўлмоқда.

Бу қонли репрессиядан кўзланаётган мақсад—пуштун қабилаларини халқаро империализм ва реакция кучлари ёрдами билан АДРга қарши эълон қилинмаган уруш олиб бораётган душманларга қўшилишга мажбур қилиш эди. Тиш-тирноғигача қуролланган Покистон ҳарбийларига қарши матонатли кураш олиб бораётган африди ва шинвари қабилалари агрессив кучларнинг бу мақсади хом хаёлдан бошқа нарса эмаслигини исботламоқдалар. Эрксевар қабилаларнинг қуролланган отрядлари Покистон мунтазам армияси бўлинмаларига ва шу бўлинмалар билан тил бириктириб ҳаракат қилаётган аксилинқилобчи тўдаларга кетма-кет зарба бермоқдалар.

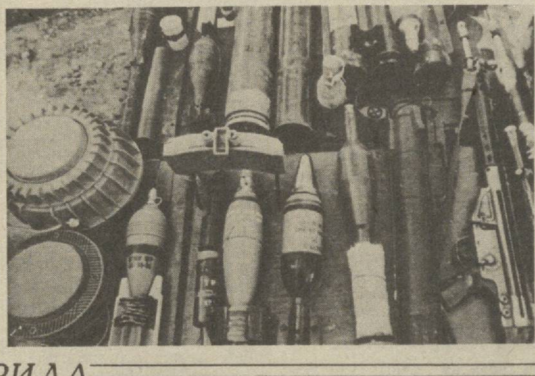

СУРАТЛАРДА: Нангархар вилоятининг халқлар ва қабилалар ишлари департаментининг раиси Муҳаммад Амин Хайбар районидан АДРга ёрдам сўраб келган африди қабиласи вакиллари билан суҳбатлашмоқда; АДР ҳарбий кучлари ёрдамида душманлардан тортиб олинган Америка ва Хитойда ишлаб чиқарилган қурол-аслаҳалар.

Г. НАДЕЖДИН телефотоси.

ТАСС фотохроникаси.

ХАЛҚАРО КЎЗГУ

ЧССР.

СОВЕТ АДИБЛАРИ АСАРЛАРИ ЧЕХ ТИЛИДА

Чехословакиядаги мавжуд 56 нашриёт ҳар йили 7 минг номда китоб чиқаради. Бу маҳсулотларнинг йиллик умумий тиражи 90 миллион нусхадан зиёддир. ЮНЕСКО маълумотларига қараганда, Чехословакия киши бошига китоб нашр этиш бўйича жаҳонда ўнинчи ўринни эгаллаб турибди.

Чех китобхонлари рус ва совет муаллифлари асарларини, айниқса, қизиқиб ўқишмоқда. Ҳар йили ЧССРда Советлар мамлакати ёзувчи ва шоирларининг 50 дан ортиқ китоби чоп этилмоқда. Яқинда Прагадаги «Одеон» нашриёти томонидан чех тилида нашр этилган «Совет прозаси классиклари» 25 томлик танланган асарлар тўплами Чехословакия маданий ҳаётида катта воқеа бўлди. Бу тўпламдан Александр Фадеев, Алексей Толстой, Александр Грин, Юрий Олеша ва бошқа таниқли ёзувчиларнинг асарлари ўрин олган. «Одеон» нашриётида чоп этилган «СССР халқлари адабиёти» 20 томлик китоблар серияси ҳам чех китобхонлари учун ажойиб совға бўлди.

(Орбис—АПН).

Прага.

•

МИСР.

ТАРИХ ТИЛГА КИРАДИ

Мисрнинг Туризм министрлиги Қоҳира яқинида жойлашган Гиза районида оламга машҳур пирамида ва сфинксларни таъмирлашнинг бош планини ишлаб чиқди. «Аш-Шарқ аль-Аусат» газетасининг хабар беришича, планда пирамидалардан унча узоқда бўлмаган қадимий мақбараларни ҳам таъмирлаш кўзда тутилмоқда. Шунингдек, бу ерда туристлар кўҳна услубда қурилган бир неча қишлоқларни ҳам кўришга мушарраф бўладилар. Мисрликларнинг урф-одатлари, қадимий турмуш тарзи билан қизиқувчи кишилар учун мана шу районда очиладиган тарихий музей қимматли маълумотлар манбаига айланиб қолади. Музей экспозицияларининг асосини шу районда олиб бориладиган археологик қидирув топилмалари ташкил қилади.

Суратда: қадимий сфинкснинг кўриниши.

АДН—ТАСС фотоси.

МАФКУРАВИЙ КУРАШ ЖАБҲАЛАРИДА

УЙДИРМА ВА ҲАҚИҚАТ

Синфий зиддиятлар кучайган ҳозирги шароитда мафкуравий кураш синфий курашнинг энг асосий усулларидан бирига айланиб бормоқда. Буржуазия омма онгига идеологик таъсир кўрсатиш орқали марксизм-ленинизм принциплари тўғрилигига унинг ишончини йўқотиш, реал социализмга нисбатан шубҳа уйғотиш учун зўр бериб уринмоқда. Бунинг боиси шундаки, синфий мухолифларимиз дунёда марксча-ленинча идеология таъсирининг жозиба кучи тобора ўсиб бораётганидан ташвишга тушмоқда. Шунинг учун ҳам Ғарбдаги етакчи капиталистик мамлакатларда социализм ғояларини барбод қилишнинг қатъий ўйланган стратегияси ишлаб чиқилмоқда ва амалга оширилмоқда.

Масалан, Вашингтонда ҳукумат сиёсий ташвиқот органларининг фаолиятини кучайтиришга зўр берилмоқда. Жумладан, бир қатор идеологик марказлар ишини авж олдириш тўғрисида қарор қабул қилинди. Совет Иттифоқига қарши олиб бориладиган ташвиқотнинг 20 йиллик программаси ишлаб чиқилмоқда. Қўшма Штатларнинг ҳукумат органлари ташвиқот ишлари учун ҳар йили неча миллиардлаб доллар сарфламоқда. Монополистик капитализм томонидан эса халқаро идеологик кураш жабҳаларига янада каттароқ кучлар ташланяпти. «Америка овози», «Озодлик» ва «Озод Европа» радиостанциялари Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга қарата ҳафтасига 45 тилда икки минг соатга яқин эшиттириш бермоқда. Бошқа буржуа радиостанциялари ҳам идеологик хуружни кучайтириб юборди.

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленумида таъкидланганидек, ҳозирги давр бир-бирига мутлақо зид бўлган икки дунёқарашнинг мислсиз ўзаро кураши билан ажралиб туради. Ер юзидаги миллиардлаб кишилар онги ва қалби учун кураш бормоқда. Совет Иттифоқининг ички ва ташқи сиёсат масалалари империализмнинг қўпорувчилик билан шуғулланувчи радиостанциялари диққат-эътиборидан тушмаётир. Буржуа радиостанциялари жаҳон афкор оммаси кўз ўнгида КПСС ва Совет давлатининг тинчликсевар ташқи сиёсатини қоралаш учун ҳеч нарсадан қайтмаяпти. Улар Совет Иттифоқи сиёсатини Ер юзида тинчлик ишига хавф солувчи буюк давлатчилик агрессив сиёсати қилиб кўрсатишга уринмоқдалар. Айниқса, совет қўшинларининг чекланган контингенти Афғонистонда вақтинча турганлиги хусусида туҳмат кампанияси авж олдирилаётир. Совет Иттифоқининг Афғонистонга қардошларча интернационал ёрдами тажовуз ва босқинчилик деб талқин қилинмоқда. Совет қўшинларининг халоскорлик ҳаракати тинч аҳолига қарши жинояткорона ҳаракат сифатида тасвирланмоқда.

Совет Иттифоқи билан ривожланаётган мамлакатлар ўртасидаги муносабатларни обрўсизлантириш мақсадида буржуа радио марказлари турли-туман бемаъни афсоналарни тўқиб чиқаришмоқда. Бунда улар СССР ана шу мамлакатларга нисбатан ўзининг коммунистик таъсирини мустаҳкамлаш мақсадида агрессив ташқи сиёсат олиб боряпти, деган ёлғон-яшиқ гапларни тарқатмоқдалар. «Совет гражданларининг виждон эркинлигига таҳдид қилинмоқда, диндорлар ҳуқуқи поймол этилмоқда» деган афсоналар тўқилаётир. Диний тезислар миллатчилик ва Советларга қарши тезислар билан қориштириб талқин этилаётир.

Советларга қарши қўпорувчиликдан иборат ташвиқотда Ўзбекистон аҳолисини назарда тутиб тарихий воқеаларни сохталаштиришга кенг ўрин берилмоқда. Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш учун кураш билан боғлиқ воқеалар бузиб кўрсатилмоқда. Ўзбекистон ва Ўрта Осиёдаги бошқа республикалар миллий вакиллари бўлган коммунистларнинг бу курашдаги иштирокини камситиш учун бўлмағур уйдирмалар тарқатиш одат тусига кириб қолди. Ленинча миллий сиёсатни бузиб кўрсатишга айниқса, катта эътибор берилмоқда. Буржуа сохтакорлари миллий анъаналар оёқ ости қилинмоқда, деб айюҳаннос солмоқдалар.

Ғарбдаги мухолифларимиз Ўрта Осиё республикалари, шу жумладан Ўзбекистон тўғрисида гап кетганда миллий масала ҳақида оғиз кўпиртиришни, «руслаштириш» деган иборани тез-тез ишлатишни яхши кўрадилар. Бепоён ва кўп миллатли мамлакатимизда социализм қурилди. Унда яшовчи турли миллат вакиллари ўртасида дўстлик ва ўзаро ҳамкорлик муносабатлари қарор топди. Ана шу ҳамкорлик жараёнида Совет Иттифоқида яшовчи миллатларнинг тиллари ва маданиятлари бир-бирларини тобора бойитиб боряпти. Тарихни сохталаштирувчиларнинг социализм шароитида миллий тиллар камситилмоқда, деган даъволари ўта бемаъниликдир. Чунки, Совет ҳокимияти йилларида, айни социализм шароитида миллий тиллар янада ривож топди. Ҳозир мамлакатимизда 75 миллат тилида китоб нашр этилаётгани фикримизнинг исботидир.

Империализм маддоҳлари бўлмиш «советшунослар» рус тилидан бошқа миллат тилига ўтиб қолган сўзларга ёпишиб олиб, Совет Иттифоқидаги бошқа миллатлар «руслаштириляпти» деб даъво қиляптилар. Ҳолбуки, тарихий ривожланиш жараёнида ўзаро алоқада бўлган миллатларнинг сўзлари бир-бирига ўтади ва ўша миллат тилини бойитади. Рус тилидан ўзбек тилига кириб ўзлаштирилган сўзларни ҳеч ким инкор этамаганидек, инглиз, француз, немис сўзларининг кириб келиши билан рус тили бойиганлигини ҳам ҳеч ким инкор этмайди. Ахир, рус тилига кириб ўзлаштирилган туркий сўзлар озмунчами? Ёки рус тили орқали ўзбек тилига кириб келган француз, инглиз сўзлари-чи? Бизнинг бугунги турмуш тарзимиз, Совет Иттифоқида миллий сиёсатнинг тантанаси мафкуравий мухолифларимиз уйдирмаларини фош этади.

Социализмнинг ташқи сиёсат соҳасида эришган ютуқлари, тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун курашнинг кучайиб бораётганлиги социалистик дунё мавқеининг ўсганлигидан далолатдир. Социализм идеологияси эса тинчлик ва инсониятнинг ижтимоий тараққиётини кўзлайди. «Биз халқаро сиёсатимизнинг мақсадлари ҳақида, шу мақсадларга эришиш йўллари тўғрисида очиқ-ойдин гапирамиз, — деди ўртоқ М. С. Горбачев, — бу сиёсат бир-бирига қарама-қарши икки система тинч-тотув яшашидан иборат ленинча ғояга асосланган. Биз қарама-қаршиликларга тўлиб-тошган асримизда тинчликнинг тақдири учун ўз масъулиятини англайдиган давлатлар ва партияларга фақат барқарор ва ишончли сиёсатгина муносибдир, деган фикрга асосланамиз».

Мухолифларимизнинг идеология хуружини фош қилишда Тошкент радиосининг хорижий элларга эшиттиришлар редакцияси муайян вазифани бажармоқда. Бизнинг қарши пропаганда эшиттиришларимиз чет мамлакатлардаги тингловчиларга совет турмуш тарзи афзалликларини тўла ва ҳаққоний равишда тарғиб қилишга асослангандир. Ўзбекистонга келган хорижий меҳмонларнинг Тошкент радиоси орқали чиқишлари айниқса, яхши самаралар бермоқда. Чунки уларнинг Совет воқелиги ҳақидаги ҳикоялари тингловчиларнинг ўз она тилларида жаранглаб, радиоэшитувчиларда кўпроқ ишонч уйғотмоқда.

Покистонлик жамоат арбоби Иноятулла Аттия Тошкент радиоси орқали гапириб, бундай деди: «Мен Ўзбекистон шу қадар тараққиётга эришганини кўриб, жуда қувондим. Бир вақтлар мустамлака бўлган бу ўлка Совет Иттифоқининг Европа қисми тараққиётига эришганини кўриш мароқлидир. Шуни тан олиш қувончлики, барча совет миллий республикалари бирдек ривожланмоқдалар». Бундай фикрларни кўплаб келтириш мумкин.

Тошкентдан хорижий элларга берилаётган эшиттиришларнинг самарадорлигини чет эллик радио тингловчилардан келган хатлар ҳам кўрсатиб турибди. Тошкент радиоси номига ҳар йили барча қитъалардаги 70 дан зиёд мамлакатдан тўрт мингдан ортиқ хат келади. Радиотингловчилар ўз хатларида Тошкент радиосининг эшиттиришларига юқори баҳо бермоқдалар. Ҳиндистонлик П. К. Меҳешвари бундай деб ёзиб юборган: «Сизнинг эшиттиришларингиз дунёдаги воқеалардан хабардор бўлиб туриш имконини беради. Биз эшиттиришларингиз орқали Совет кишилари қандай яшаётганини, социалистик тузум меҳнаткашларга нима берганини билиб олдик. Ўзбеклар, тожиклар, туркманлар ва бошқа миллат вакиллари дўстликда яшаётганини билдик». «Мен сизларнинг қизиқарли, тўлақонли хабарларингизни эшитиб, роҳатланаман, — деб ёзади Ғарбий Германиядан Герт Ведемейер. — Хабарларингизни тинглаб, мен серқуёш Ўзбекистон ҳақида, буюк ўзбек халқи ҳақида ҳамда социализм туфайли республикангиз қўлга киритган катта ютуқлар тўғрисидаги энг янги ахборотга эга бўлмоқдаман».

Қўшни ва дўст Афғонистон Тошкент радиоси эшиттиришларига айниқса, катта эътибор бермоқда. АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион Кенгашининг Раиси Бабрак Кармал бу хусусда шундай деди: «Янги жамият қураётган биз афғонларга, сизлар нимадан бошлаганингизни билиш жуда зарур. Шунинг учун ҳам эшиттиришларингиз бизга керак. Улар биз учун ҳамиша ибратли».

Тошкент радиоси эшиттиришлари чет элларда катта қизиқиш туғдираётганига бир қанча хорижий мамлакатларда «Тошкент радиоси дўстлари клублари» тузилгани яққол мисол бўла олади. Бундай клубларнинг аъзолари эшиттиришларимизни коллектив бўлиб тинглашади, уларни муҳокама қилишади ва кенг ёйишади. Улар Ўзбекистонни, унинг тарихи, адабиёти ва санъатини ўрганиш тўгараклари тузишмоқда, турли фестиваллар ўтказишмоқда. Олинаётган хатларга кўра, турли мамлакатларда бундай клублардан 70 га яқини ишлаб турибди. Улар билан алоқаларнинг йўлга қўйилиши буржуа мафкурасининг кирдикорларига зарба беришда қўл келмоқда.

Қуёш ёғдусини тўсиб бўлмаганидек, ҳақиқатни ҳам бўғиб бўлмайди, социализмнинг ҳаётбахш ғояларини тўхтатиб бўлмайди. Советлар мамлакатига ва унинг дўстларига қарши буржуа мафкурачиларининг туҳматларию идеологик хуружлари, марксизм-ленинизмнинг ҳаётбахш нурларини тўсиш йўлидаги чиранишлари беҳудадир. Марксизм-ленинизм билан реал социализм ажралмас, яхлит ва енгилмас ғоядир. Совет кишилари ва социалистик ҳамдўстликдаги мамлакатлар халқларининг синфий онги ва интернационализмга садоқати бунинг мустаҳкам гаровидир.

Ш. ҒУЛОМОВ.

БАЙРОҚДОР КОЛЛЕКТИВЛАРДА

БУ ШУНДАЙ МАСКАНКИ...

Давр шиддати мезонларни ҳам жуда тез ўзгартириб юбормоқда. Кечагина фавқулодда, ҳайратомуз туюлган натижалар бугун оддий, одатий нормага айланиб қолмоқда. Давр билан ҳамнафас, ҳамқадам бўлиш учун эса эртани ҳам, олис истиқболни ҳам бирдек равшан кўра билиш, шунга яраша иш тутиш лозим.

Шу маънода Тошкент область Оржоникидзе районидаги 12-ўрта ҳунар-техника билим юртининг мутахассислар тайёрлаш бобидаги ишлари ибратлидир. Бу ишлар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш, уни узил-кесил саноат негизига ўтказиш талаблари асосида йўлга қўйилган. Кенг ихтисосли тракторчи-машинист, мева-сабзавотчилик ва чорвачилик мастери, чорва молларни ветеринария кўригидан ўтказиш ва молхоналар дезинфекцияси бўйича оператор, чорвачиликда ишлатиладиган ускуналарни ремонт қилувчи ва созловчи слесарь... Бу ерда таълим олаётган 800 га яқин йигит-қиз ана шундай касблар эгаси бўлиб етишиб, эрта-индин пахтачилик, боғдорчилик, сабзавотчилик ва чорвачиликни ривожлантиришнинг асосий участкаларига бориб ишлайдилар.

— Ёшларни касбга қизиқтириб, меҳр - ихлосини алангалата билишда гап кўп, — дейди билим юрти директори М. Арслонов. — Бунинг учун эса илм масканининг ўқув-моддий базаси мукаммал, техникаси замонавий, мураббийлари малакали ва жонкуяр бўлиши керак. Билим юртимизга худди шу жиҳатдан кўплар ҳавас қилишади.

Директорнинг айтганича бор. Шаҳарнинг ман-ман деган ўқув юртлари ҳавас қиладиган 26 фан кабинети, 5 та лаборатория, устахоналар, қишлоқ хўжалик машиналарини бошқаришни ўрганиш учун ўқув-машқ майдони, ҳар бири 240 ўринли иккита ётоқхона талабалар ихтиёрида. Назарий билимларни амалиётда синаб кўриш учун майдони 30 гектарлик ўқув-тажриба хўжалиги мавжуд. Билим юртининг ёрдамчи хўжалиги кенгайиб бормоқда. Ҳозирги кунда бу ерда 14 бош қорамол ва 300 дан ортиқ қуён боқилмоқда.

Таълимнинг техник воситалари, ҳар хил тренажёрлар касб сирларини янада чуқурроқ ўзлаштиришда талабаларга кўмакчи бўлиб қолган. Шуни айтиш керакки, мактаб ислоҳоти хусусидаги қарор кучга кирганидан сўнг билим юртига эътибор янада ошди. Илгари асосан Ленин номли колхоз, Р. Мусамуҳамедов номли совхоз ҳамда «Красний водопад» экспериментал базаси билан оталиқ алоқалари йўлга қўйилган эди. Энди улардан ташқари Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Тупроқшунослик ва агрохимия институти билан ҳам ҳамкорлик шартномаси тузилган. Бундай ҳамкорлик ўқув-тарбия ишларини давр талаблари асосида йўлга қўйишни, таълим ва тарбия бирлигига эришишни, ўқишни битирган ёшларнинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши жараёнига тез киришиб кетишини таъминламоқда.

Бунда район агросаноат бирлашмасининг доимий диққат-эътибори ва ёрдамининг, ўқув-моддий база тобора мустаҳкамланиб бораётганлигининг ҳам роли катта. Кейинги йилларда бу ерда яна тўққизта фан кабинети очилди. Кутубхона китоб фонди бойиб бормоқда, бугунги кунда ундаги китоблар сони 32 минг нусхага етди. Ўтган беш йилликда олтитадан трактор, автомобиль ва пахта териш машинаси, битта «Сибиряк» комбайни, 20 та бошқа хил қишлоқ хўжалик техникаси олинди.

Саксондан ортиқ ўқитувчи, ишлаб чиқариш таълими мастери ва мураббийлар бўлғуси мутахассисларнинг чуқур билим олиб, касб кўникмаларини пухта ўзлаштиришларига эришиш йўлида тинмай изланмоқдалар. Талабалар неча йиллардан бери В. И. Ленин номли, «Маданият», «Қизил Ўзбекистон» колхозлари ва бошқа хўжаликларда комплекс механизациялашган отрядлар ташкил этиб, практика ўтказмоқдалар. Бу ҳол ёшларнинг касб тайёргарлиги савияси ошишида ўз аксини топмоқда. Билим юртида ёшларнинг бўш вақтини тўғри ташкил этишга алоҳида эътибор беришади. Йигирмага яқин фан ва бадиий ҳаваскорлик тўгараклари, еттита спорт секцияси ишлаб турибди.

Билим юрти ўтган беш йилликда икки мингга яқин, шу жумладан 1985 йилда 466 малакали ишчи тайёрлаб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига йўлланма берди.

Қишлоқ хўжалик ихтисослари бўйича энг яхши мутахассислар аниқланадиган область ва республика миқёсидаги конкурсларда билим юрти вакиллари актив қатнашмоқдалар. «Юксак маданиятли билим юрти» деган фахрли унвонга сазовор бўлган мазкур илм маскани ҳам Бутуниттифоқ, ҳам Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаларининг дипломлари билан тақдирланган. Ишлаб чиқариш таълими мастери М. Ҳусаинов эса ўтган йили республика рационализаторлар конкурсида иккинчи ўринни олишга муваффақ бўлди.

Ўн иккинчи билим юрти коллективи ўн биринчи беш йиллик ва 1985 йилда мутахассислар тайёрлаш, ёш авлодни ҳар тарафлама баркамол қилиб тарбиялаш борасидаги ютуқлари учун мусобақа ғолиби деб топилиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғига сазовор бўлди. Педагог-инженерлар бу юксак мукофотга жавобан ишчилар синфига муносиб ўринбосарлар етиштиришдек муқаддас ишга бундан буён ҳам баракали ҳисса қўшишга ҳаракат қилаверамиз, демоқдалар.

Р. ҚОСИМОВ.

Суратларда: Билим юрти ҳаётидан лавҳалар. 1. Методист-ўқитувчи А. Гладкова лингафон кабинетида рус тили ва адабиёти дарси ўтмоқда. 2. Қишлоқ хўжалик машиналарини бошқаришни талабалар ана шу ўқув-машқ майдонида ўрганадилар. 3. Автомобилнинг ички тузилишини билмай туриб уни яхши бошқариб бўлармишми?! Шу боис Тошкент автомобиль транспорти ва йўллар институтини тугатган А. Мусаев машғулотлари ҳамиша қизиқарли ўтади. 4. Умумий таълим фанлари, жумладан, химия дарсида талабалар келгуси ишларда асқатадиган билим ва кўникмаларини янада мустаҳкамлайдилар. Ўртада — химия ўқитувчиси М. Эшонхўжаева.

В. МОЛГАЧЕВ фотолари.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ «ЁШ ГВАРДИЯ» НАШРИЁТИ ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАРНИ ЎЗБЕК ТИЛИДА БОСМАДАН ЧИҚАРДИ:

Яйра САЪДУЛЛАЕВА. «Олтин бахтим». 176 бет. Баҳоси 45 тийин.

Китобда она қалбининг буюклиги, аёллар латофати, меҳрибонлиги, ёш оила ва келинчакнинг кечинмалари, она ва ўғил, она ва келиннинг бурчлари ҳақида ҳикоя қилинади.

Орифжон УСМОНХЎЖАЕВ. «Замин мадҳи». Очерк. 120 бет. Баҳоси 20 тийин.

Очеркда Фарғона область Бағдод районидаги «Большевик» колхози комсомол-ёшлар бригадасининг ишлари, деҳқончиликнинг ўзига хос қийинчиликлари, мўл ҳосил етиштириш сирлари ҳақида сўз боради.

Сафар БАРНОЕВ. «Тинчликни улуғлаймиз». Шеърлар, баллада ва эртаклар. 96 бет. Баҳоси 25 тийин.

Тўплам уч бўлимдан иборат. Биринчи бўлимдан тинчликни мадҳ этиб, урушни қораловчи публицистик шеърлар ва баллада, иккинчисидан болалар ички дунёси бадиий акс эттирилган қувноқ шеърлар, учинчисидан эса эртаклар жой олган.

Анвар ЖЎРАБОЕВ, Октябрь ЖАВЛОНОВ. «Яшил вагончадаги чироқ». 96 бет. Баҳоси 15 тийин.

Тўпламда Жиззах чўлини ўзлаштиришда фидокорона меҳнат намуналарини кўрсатаётган, чўлда баҳор яратаётган йигит-қизлар фаолияти мадҳ этилади.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

Хат йўлга чорлади

МАЙДОННИНГ ЭГАСИ КИМ?

Редакцияга Марҳамат районидаги «Полвонтош» посёлкасида яшовчи Улуғ Ватан уруши инвалиди Холматжон Шерматовдан хат келди. Унда жумладан, шундай дейилади: «Посёлкамизда катта спорт майдони бор. Лекин у қаровсиз аҳволда, спорт ишқибозларининг машғулотлар ўтказиши учун ҳеч қандай шароит йўқ. Бу ҳақда юқори ташкилотларга кўп хатлар ёздик. Бироқ бор отангга, бор онангга қабилида иш тутиляпти...».

Биз мактуб юзасидан «Полвонтош» посёлкасида бўлдик. Улар орасида спорт шайдолари кўп. Машҳур «Андижанка» командасининг асосий ўйинчилари «Полвонтош» спорт майдонида машқ қилиб, човгон суришни ўрганишган. Улар — СССР спорт мастери Фериде Белялова, Сафие Усенова, Зинфира Умерова, Гуля Аблякимова ва бошқалар. Ф. Белялова СССР терма командасининг, С. Усеинова Андижон область ва республика терма командаларининг етакчи хоккейчиларидан. З. Умерова, Г. Аблякимова «Андижанка» чим устида хоккей командасида ўйнашади.

Посёлка спорт майдонида човгон сурган хоккейчи қизлар 1985 йилда болалар спорт мактабларининг Андижон область спартакиадасида учинчи ўринни олди. Бу команда илгари СССР чемпионатининг биринчи лигасида қатнашган эди. «Полвонтош»да элга танилган футболчилар, волейболчилар ҳам камол топган.

Хўш, ана шу спорт жонкуярларига қандай шарт-шароитлар яратилган? «Полвонтош» спорт майдони Андижон нефть ва газ ишлаб чиқариш бошқармаси қарамоғида. «Полвонтош» нефть кони цехга айлантирилиши муносабати билан кўп штатлар, жумладан, спорт инструктори штати ҳам қисқариб кетди. Шундан сўнг посёлкада спорт ишлари издан чиқди. Спорт майдонига ҳеч ким қарамай қўйди. Майдон атрофидаги зовурлар лойқа билан тўлди. Оқибатда майдон захлаб, у ер-бу еридан сув чиқа бошлади.

Майдон атрофи бир вақтлар темир панжара билан ўралган эди. Ихчам ўриндиқлар қилинганди. Электр чироқлар спортчилар чойхонаси олдидаги боғ ва спорт майдонини кечалари сутдек ёритиб турарди. Кейинчалик бу темир панжаралар, ўриндиқларни маҳалладаги айрим кимсалар пинҳона ўмариб кетди. Электр чироқлардан ном-нишон қолмади. Спорт майдони мол-қўй боқиладиган яйлов бўлиб қолди. Майсалар туёқлар остида топталди. Спортчилар учун қурилган ечиниш, кийиниш хоналари харобага айланди. Ҳатто бинога электр ҳам туширилмаган. Душлар бузиб ташланди, унинг бакини посёлкадаги 40-ҳунар-техника билим юртининг коллективи олиб кетди.

1985 йил июнь ойида «Полвонтош» посёлкасида «Очиқ хатлар куни» ўтказилди. Ўша йиғилишда спорт майдонини қайта жиҳозлаш масаласи кўтарилди. Марҳамат район «Оқ олтин» газетасида бу ҳақда катта танқидий мақола босилди. Шундан кейин анча-мунча ишлар қилинди. 40-ҳунар-техника билим юрти коллективи спорт майдонидан фойдаланиб туриш учун Андижон нефть ва газ ишлаб чиқариш бошқармасидан рухсат олди ва майдонни ахлатдан тозалаб қўйди. Бошқарма уй-жой коммунал хўжалиги бўлими эса майдон атрофидаги темир панжараларни тиклашга киришди.

— Лекин бу ерда ҳали қилинадиган ишлар кўп, — деди «Спартак» кўнгилли спорт жамиятининг «Полвонтош»даги майса устида хоккей командасининг тренери Шевкет Абилвапов, — биринчи навбатда зовурларни тозалаб, захни қочириш керак. Бу, унча қийин иш эмас. Битта экскаватор бўлса кифоя. Лекин ўша экскаватор топилмай турибди. Майдон четига спорт шайдолари ўтирадиган ўриндиқлар ўрнатиш, югуриш йўлкачалари қуриш, ёзда майсаларни суғориш учун майдонга сув келтириш, электрлаштириш зарур. Темир панжаралар тиклангач, қулф-калитли дарвоза ўрнатиш лозим. Спортчилар чойхонаси атрофини ҳам обод қилиш керак. Энг муҳими, спорт майдонининг эгаси, методист ва қоровул бўлиши шарт.

Спортчилар ичимлик сув учун чойхонага ёки спорт қўрғонидан ташқаридаги водопроводга югуришади. Бутун бир маҳаллага битта кран хизмат қилади. Сув ичиш учун ҳам навбат кутиш керак. Шундай экан, спорт майдонининг бир четида кран ва душ бўлиши лозим. Бу масалаларни Андижон нефть ва газ ишлаб чиқариш бошқармасининг ёрдамисиз ҳал қилиб бўлмайди.

— Биз темир панжаралар битгандан кейин жамоатчилик асосида майдон атрофига кўчатлар ўтқазиб беришимиз мумкин, — деди 40-ҳунар-техника билим юртининг директори Ў. Олимов. — Лекин уни кўкартириб олиш, парвариш қилиш учун, албатта, қоровул керак. Панжара ва ўриндиқларни бўяб беришга ҳам қурбимиз етади.

Спорт майдонининг эгаси Андижон шаҳрида. Масофа — 30-40 километр. Шунинг учун бу ерни обод қилишда катта қийинчилик туғиляпти. Уни яқин-атрофдаги ташкилотлардан бирига бериш лозим. Андижон нефть ва газ ишлаб чиқариш бошқармаси ҳамда Марҳамат район раҳбарлари бу ҳақда жиддийроқ ўйлаб кўришлари керак.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТОҒ-ЧАНҒИ:
АНОРҚУЛНИНГ МАҲОРАТИ

Тошкент яқинидаги «Чимён» спорт-туристик комплексида тоғ чанғиси бўйича Ўзбекистон чемпионати ўтказилди. Мусобақада Ўзбекистоннинг биринчи спорт мастери Анорқул Ғойибов ажойиб маҳорат кўрсатди. У тезкор учиш, слалом ва слалом-гигант баҳсларида биринчи бўлиб, ғолиблар сафидан жой олди. Аёллар ўртасида тезкор учишда Л. Михальченко, слалом баҳсида эса Т. Ачкасова муваффақият қозондилар. Умумкоманда ҳисобида «Меҳнат резервлари» вакиллари биринчи ўринни эгалладилар. «Меҳнат» ва «Спартак» аъзолари иккинчи ҳамда учинчи ўринларни олишди.

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА:
ТЎСИҚЛАР ОША

Италиянинг Турин стадионида ўтказилган халқаро мусобақада совет енгил атлетикачилари умумкоманда ҳисобида зафар қучдилар. Бу муваффақиятга тошкентлик Сергей Усов муносиб ҳисса қўшди. У 60 метрга тўсиқлар оша югуришда биринчи бўлди. Мазкур масофани 7,80 секундда босиб ўтган Сергей ғолиблик супасига кўтарилди.

ОБ-ҲАВО

ШУ ҲАФТА

Ҳафта бошларида Ўрта Осиё территориясига мамлакатнинг Европа қисмидан совуқ ҳаво оқими кириб келади. Ўзбекистоннинг кўпгина районларида ҳаво ҳарорати нормадаги даражада: яъни, кечаси 3—8 даража совуқ, кундузи 0—5 даража иссиқ бўлади, Республика жанубида кечаси 3 даража совуқ билан 2 даража иссиқ ўртасида, кундузи 3—8 даража иссиқ бўлади. Устюртда ҳарорат анча пасайиши кутилади: бу ерда термометр кечаси 16—21 даража, кундузи 3—8 даража совуқни кўрсатади. Қорақалпоғистон АССР, Хоразм области ва республиканинг дашт зоналарида ҳам совуқ бўлади.

Кейинчалик совуқ пасаяди. Ҳарорат кечаси 3 даража совуқ билан 2 даража иссиқ, кундузи 4 даражадан 9 даражагача иссиқ бўлади. Айрим кунлари ҳаво 10—15 даражагача исийди.

Ҳафтанинг бошларида ва иккинчи ярмида ёғингарчилик кўпроқ бўлиши кутилади.

Ҳафталик ўртача ҳарорат одатдаги кўп йиллик даражага яқин бўлиши тахмин қилинмоқда. (ЎзТАГ).

Редактор
Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ● ЭЪЛОНЛАР

ГОССТРАХ ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕСИ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШИ МАНФААТЛАРИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ АГРОСАНОАТ КОМИТЕТИ СИСТЕМАСИДАГИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК КОРХОНАЛАРИНИНГ

РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Республика давлат страхование органлари 1986 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН БОШЛАБ

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети системасидаги колхозлар, совхозлар, совхоз-заводлар ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналарининг мол-мулкларини ҳисобга олмоқдалар, уларга давлат мажбурий страхованиеси бўйича тўловлар белгиланмоқда.

Давлат мажбурий страхованиеси шартларига кўра қуйидагилар страхование қилдирилган ҳисобланади:

— қишлоқ хўжалик экинлари ҳосили қурғоқчилик, об-ҳавонинг салқин келиши, намгарчиликнинг кўп бўлиши, ерга ётиб қолиш, совуқ тушиб қолиши, ернинг музлаши, дўл, жала ёғиши, шамол, бўрон туриши, тошқин, сел келиши, суғориш манбаларида сувнинг тўхтаб қолиши ёки сувнинг камайиб кетиши ва мазкур жой учун номатлуб об-ҳаво ёки бошқа табиий шароитлар туфайли, шунингдек касаллик, ўсимлик зараркунандаларининг тушиши ҳамда ёнғин чиқиши оқибатида нобуд бўлган ёки зарарланган тақдирда.

Страхование товон ҳақи амалдаги давлат харид нархлари бўйича гектар бошига сўнгги беш йил ва мазкур йилдаги ўртача ҳосил қиймати орасидаги тафовутга қараб кўрилган зарарнинг 50 процент миқдорида тўланади.

— 6 ойликдан бошлаб қорамол, қўйлар, эчкилар, уй паррандалари ва мўйнали ҳайвонлар; 4 ойликдан бошлаб чўчқалар ва қуёнлар; 1 ёшидан бошлаб отлар, туялар, хачирлар, эшаклар, буғулар ва асалари оилалари табиий офатлар, юқумли касалликлар ва ёнғин чиқиши оқибатида нобуд бўлган (ўлган, мажбурий сўйилган ёки йўқ қилиб ташланган) тақдирда страхование қилдирилган саналади.

Страхование товон ҳақи иш ҳайвони бўйича баланс (инвентарь) қийматидан келиб чиқиб амортизация ҳақи чегириб ташланиб, кўрилган зарарнинг 70 проценти миқдорида тўланади.

— барча асосий воситалар, инвентарь ва кўп йиллик кўчатлар тошқин, шамол, бўрон, жала, дўл, ўпирилиш, ер сурилиши, зилзила, нураш, ёнғин, портлаш, авария оқибатида нобуд бўлган (зарар кўрган) тақдирда страхование қилдирилган саналади. Кўп йиллик кўчатлар юқорида санаб ўтилган офатлардан ташқари қурғоқчилик, совуқ тушиш, касаллик ва ўсимлик зараркунандалари тушиши натижасида нобуд бўлган тақдирда ҳам страхование қилдирилган саналади. Бундай вақтда страхование товон ҳақи амортизация ҳақи чегириб ташланган баланс (инвентарь) қийматидан келиб чиқиб белгиланган зарар пулининг 100 проценти ҳажмида тўланади.

Мол-мулкнинг нобуд бўлгани ёки зарар кўргани ҳақида Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети системасидаги қишлоқ хўжалик корхоналарининг раҳбарлари 3 сутка ичида хўжалик жойлашган ўша район давлат страхование инспекциясига хабар қилишлари шарт.

Госстрах органлари страхование ҳодисалари натижасида мазкур хўжаликлар кўрган зарарларни қоплаш учун страхование товон ҳақини колхозлар, совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари тўлайдиган тўловлар ҳисобига жамғариладиган страхование фондидан тўлайди.

Ҳар бир хўжалик учун страхование тўловлари миқдори йиллик ҳисобот ва бошқа бухгалтерия ҳужжатлари маълумотларига кўра Госстрах инспекцияси томонидан белгиланади.

Тўловлар колхозлар, хўжаликлараро корхоналар, совхозлар, совхоз-заводлар ва бошқа давлат қишлоқ хўжалик корхоналари томонидан уч муддатда, яъни 1 июнь ва 1 сентябргача ҳар гал 30 процент ҳажмида, қолган 40 процентини эса 15 октябргача тўланади.

Страхование тўловлари биринчи навбатда тўланиши керак. Улар белгиланган муддатларда тўланмаган тақдирда тўловлар пули бюджет тўловлари бўйича давлат ва кооператив ташкилотлар учун кўзда тутилган тартибда хўжаликлар счётидан ундириб олинади.

Тўловларнинг кечикканлиги учун тўлов муддати тугаган куннинг эртасиданоқ ҳар бир кечикилган кунга 0,05 процент ҳажмида жарима ҳақи ундирилади.

Ўзбекистон ССР Давлат страхование бош бошқармаси.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА —18/II да **Мангулик**, 19/II да **Дунёнинг яратилиши.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/II да **Келинлар қўзғолони,** 19/II да **Ғариблар.**

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг

ГЕМАТОЛОГИЯ ВА ҚОН ҚУЙИШ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

гематология ва қон қуйиш ихтисоси бўйича — **мақсадли аспирантурага;**

гематология ихтисоси бўйича — **клиник ординатурага; кичик илмий ходимлар:** патофизиология лабораторияси, болалар гематологияси бўлими.

Конкурс муддати — 7 мартгача.

Мурожаат учун адрес: 700059, Тошкент шаҳри, 59-алоқа бўлими, Ш. Руставели кўчаси, 138-уй.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппаратининг партия ва касаба союз ташкилотлари Марказий Комитет масъул ходими У. Ҳ. Шодиевга онаси

Қорасоч ШОДИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги ҳамда давлат савдоси ва матлубот кооперацияси ходимлари касаба союзи республика комитети коллективлари республика савдо министрининг ўринбосари К. Н. Комиловага онаси

Маъмура КОМИЛОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Республика ва Тошкент область граждан мудофааси штабларининг коллективлари Тошкент область граждан мудофааси штаби бошлиғи Н. О. Очиловга рафиқаси

Зуҳра РАҲИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Тингланг, томоша қилинг — 18 ФЕВРАЛЬ, СЕШАНБА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Спорт ҳафталиги. 10.15 — «Ёмғир ёғади». Спектакль. 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Илмий-оммабоп фильм. 15.30 — Телевизион очерк. 16.10 — «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар». 16.40 — Концерт. 16.55 — «Икки учрашув — икки портрет». 17.20 — Болалар учун кўрсатув. 18.00 — Н. Грибачев поэзияси. 18.45 — Спорт ҳафталиги. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.35 — Украина ССР телевидениесининг программаси. 21.30 — «Время». 22.05 — «Совет санъати саҳифалари. Адабиёт ва театр». Телефильм. 23.20 — «Дунё воқеалари». 23.35 — Концерт.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 — Тарих. 10.05 — Француз тили. 11.05 — Эстетик тарбия. 11.35 — Ўқув кўрсатуви. 12.05 — «Фан ва турмуш». 13.10 — Физика. 14.10 — «Совет тасвирий санъати». 14.40 — М. Шолохов. «Тинч оқар Дон». 15.25 — Партия ҳақида ҳикоялар. 16.10 — Қиличбозлик. Халқаро турнир. 15.40 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Ритмик гимнастика. 19.15 — «Василий Бортниковнинг қайтиши». Бадиий фильм. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 21.30 — «Время». 22.05 — Хоккей. СССР чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Тонгги таронолар». 8.00 — «Пионер телетайпи». 8.10 — «Ишонч». 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Кинопрограмма. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Концерт. 18.35 — Мультфильмлар. 19.00 — «Ёшлик». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — «Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди қарорлари — ҳаётга!». 20.00 — Концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Адабий театр. 21.30 — «Время». 22.05 — «Амалий давра суҳбати». 23.05 — «Бугун оламда нима гап!».

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.45 — Москва-II. 18.10 — Рус тили — мактабгача ёшдаги болаларга. 18.40 — «Нафосат». 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Математика. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Чин қалбдан». 9.30 — «Мактаб, оила, тарбия». 11.15 — Болалар учун эшиттириш. 12.10 — «Ишчинома». 13.00 — «Чорвадор». 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — «Гулдаста». 16.00 — Жадаллаштириш муаммолари. 17.00 — Ўқувчилар учун эшиттириш. 18.15 — «Иқтисодий билимлар радиоуниверситети». 18.30 — Концерт. 18.40 — «Огонёк». 19.25 — «Ёшлик». 21.00 — Адабий ўқиш. 21.20 — «Қишлоқ оқшомлари». 22.30 — Концерт. 23.30 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.